

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

OT

45'lik

maksat
hatıra
olsun..

SAYI 06
TEMmuz-AĞUSTOS 2017
FİYATI 10 TL KKTG FİYATI 11 TL

OT Çizgi Roman

“Franz Kafka’nın baba figürü bende devlet olarak yerini almış olabilir. Kafka’nın babası, oğlunu yaralamıştır.

Bizim de ömür boyu karşımıza dikilen, şiddete şehvetle düşkün, sömüren, ürpertici olmaktan yılmayan, barış ve sevecenlikten nasibini almamış tanrı-devlet var. Size işkence etmesine gerek bile yok, kendini seyrettirerek verdiği gözdağı yeterlidir. Milyonlarca insanımız bu uğurda mücadele ederek yaşamış ve ölmüşlerdir ama bir adım ilerleme olmuş mudur?

Franz Kafka’nın babası hepimizin babasıdır: Sakatlayan, hadım eden, alt edilmek korkusuyla delice geberten baba.”

“ Eski zamanlar tabii...

Polis işkence ediyö, ben küfür ediyom.

Polis elektrik veriyo, ben ağzıma geleni sayıyom polise.

Acıdan kıvranıyom. Bi ara aklıma o gün oynanan

Beşiktaş - Zonguldakspor maçı geliyo.

‘Maç kaç kaç bitti’ diye soruyom iniltiyle. ‘1-1’ diyo polis.

Sonra, işkenceyi bırakıp ‘Sen Beşiktaşlı mısın’ diyo, ‘heralde’ diyom.

Beni tezgahıan indiriyo. Çay söylüyo. Karşılıklı çay içip, coşkuyla

hakeme, futbolculara, takım yönetimine bi güzel saydırıyoz.

Sonra polis beni tekrar tezgaha alıyo.

Polis işkence ediyö, ben küfür ediyom.

Polis elektrik veriyo, ben ağzıma geleni sayıyom. ”

19 NİSAN 1993
PAZARTESİ

Sevgili günlük,
Bu sabah çok güzel uyandım. Birazdan servisim gelecek. Artık askerî araçla okula gidiyoruz. Çünkü geçen gün lojman çıkışında servislerimizi taramışlar.

Sanırım İncirlik dışında her yerde savaş var ve ben dışarı çıkmayı hiç istemiyorum.

İki gün önce kendimi ve ailemi sevindiren harika bir olay yaşadım. Ama bunu anlatmak için bir gün önceye gitmeliyim.

İlkokul birinci sınıfın hemencecik bitmesini istediğim kocaman bir üzüntüyle uyanmıştım. Okuma günüydü yine.

Sınıftaki herkesten daha geç söküyorum okumayı. Kamuran öğretmen beni üzecek bir sürü şey söyledi. Ama onu sevindirmeyi başardım.

Okulumun adı: İsmet İnönü İlkokulu diye yazılıyormuş. Bütün yıl ben İsmetin Önü yazıyormuşum. Annem ve öğretmenim bana bunu öğretmek için çok bağırdılar. Ama doğru yazabildiğim için çok sevinçliyim.

Eve geldim. Akşam İncirlik'te danaburnu ameliyatı vardı. Bir sürü danaburnu yakaladım. Ablam, Amerikalı arkadaşlarıyla dut ağacında sohbet ediyordu.

Akşam ablam eve iki tane ipekböceğiyle döndü. Çok sevindim. Bütün gece ortada sıçan, dansa davet oynadık. Ben Whitney Houston'ı çok seviyorum.

Dua ediyorum ki bir gün Paşa vurulsun ve ben "he is my bodyguard" diye bağırayım. Ama Amerikanca bilmediğim için sanırım benimle hiç konuşmayacak.

Eğer okumayı sökersem, annem her gece, lojmanda okumayı söken arkadaşlarım hakkında konuşmayacak. Ayrıca ben de Paşa'ya Amerikanca masallar okuyabileceğim.

Askerlere emir de vereceğim. Burada herkes birbirine emir veriyor. Hemen cadılar bayramı gelsin istiyorum.

Selin, Buket ve ben çay bahçesinin yanındaki direğin altında oturuyorduk. Tam onlara geçen gün bir kurbağanın üzerine bıraktığım taştan bahsedecektim ki pazartesi günü okuma ödevi hakkında konuşmaya başladılar.

Sanırım beni sevmiyorlar, dedim. Ama içimden.

Bir sonraki gün cumartesi günü oldu. Uyandığımda annem makyaj yapıyordu. Televizyonu açtım. Annem

içerden seslendi "Televizyonda gördüğün bütün yazıları oku bana Gonca".

Bu durum beni çok üzüyor. Hiçbir şey izleyemiyorum, her zaman da yazmıyorum zaten. Bazen konuşmaları yazıymış gibi okuyorum. İstersek yazabiliriz de çünkü. Bir anda televizyonun altında kırmızı bir şerit çıktı. Üstünde harfler var. R'yi nerde görsem tanırım. Çünkü R için annemle çok kavgaya ettik. Ben r'yi konuşurken bile kullanmıyorum. Annem dedi ki kullanıyormuşum.

Annem beni sevmiyor.

T.. RR..RR..
ÇOK R VAR...
OKUYAMIYORUM BEN İŞTE!
OKULA DA GİTMEMEYECİM.

İçeri gidiyorum. Oyuncaklarımla oynamak için. Hepsini teker teker diziyorum. Öğretmen olup okuma dersi yapacağım ve okuyamayanların hepsini döveceğim. Parçalıyorum oyuncakları. Amerikanca parçalıyorum onları.

İçeri gidiyorum. Hâlâ Casper var. Yazı orada, kırmızı şerit daha koyulaştı.

T.. tur.. ZAL..LA TURG..
TURGUT ÖZAL ÖLDÜ!..
YAŞASIN TELEVİZYONDAKİ YAZILARI OKUYABİLİYORUM.

Annemin yanına koşuyorum. "Anne televizyondaki yazıyı okudum TURGUT ÖZAL ÖLDÜ".

Annemin yüzü üzümlüyor. Ben üzümlüyorum. Annem beni sevmiyor diye düşünüyorum. Kendime ceza veriyorum. Televizyonda okuduğum ilk cümlemi kimseye söylemeyeceğim.

Hafta sonu benim için biraz garipti. Akşam olduğunda ödevlerimi yaptım. Burak Kut dinledim. Dans ettim.

Sevgili günlük,
Türkiye'nin sekizinci Cumhurbaşkanı Turgut Özal iki gün önce dünyaya gözlerini yumdu. Bunu ilk öğrenen ben oldum ama kimseye söylemeyeceğim.

Ben de bunu bir tek sana yazdım... 🐞

BUGÜN NE DİYSEN?
(Gün içinde en sık kullandığınız laflar)

Fatma Girik
- Ne diyorsun yavrum sen?
- Ne diyorsun?
- Yavrum!

Erkan Can
- Yavaşak! (Tonlamaya göre iyi ya da kötü olabilir)
- Oğlum! (Küçüklerle konuşurken)
- Babacım! (Herkesle konuşurken)
- Lan! (Lanli lunlu adamlarız, onsuz hayat olmaz)

Tan Sağtürk
- Deyyus! (dedemin lafı)
- Çocuklaaaaaar!
(öğrencilerime / her tondan)
- Devenin bale patiği!
- Hamsi ye! Fosfor!
(anlamayanlara)

Jehan Barbur
- Kafam yandı, hafzalam almıyor.
- Sakin! Saakiin!
- Boşver televizyonu sen, Twittera bak orda ne deniyor?
- E be kardeşim! E be kardeşim, bak hâlâ kardeşim diyorum!

Hazal Kaya
- Ne?
- Eyvah!
- Hadi bee!
- Bak (Hem göstermeli hem cümlelerin açılışı olarak)
- Ne olabilir ki!?

Ahmet Hakan
- Nabersiniz gundiler?
- Hafazanallah.
- Hay bin kunduz!
- Muhteris vay!
- Lanet olsun adamım.

Ali Nesin
- Hayır.
- Zamanım yok.
- Maalesef...
- Olmaz.
- Herkes bir şey istiyor, kimse bir şey vermiyor!

Mine Söğüt
- Peki.
- Özur dilerim.
- Şahane.
- Misal.
- Şapşal.

Sine Ergün
- Bu da mı gol değil!
- Olduğu kadar!
- İşte bunlar hep seks!
- Bugün sosyalleşme kotamı doldurdum.

Vedat Yıldırım
- Oturun evinizde, adam olun.
- Kadıköy bitmiş eleman!
- Sen gel ben ol, ben de sen.
- Kendinize dönün.

Atilla Dorsay
- Elbette!
- İnanılmaz!
- Hadi be!
- Allah kahretsin!
- Yavrucuğum!

Semra Can
-Hayır Miço!
-Hayır Fıçı!
-Dışarı çıkmak lazım...
-Ne yesem...
-Çizerim bunu!

Karin Karakaşlı
-Of Allahım!
-Nasılsın?
-Çok havalı.
-Nasıl yani? İnsaf.
-Allah beni bildiği gibi etsin.

Ali Poyrazoglu
-Hadi ya!
-Git elimi adama bulamayım!
-Öksürük şurubu gibi kızsın.

Esmeray
- Ayol!
- Slm toplantı var mı?
- Allah belanızı versin!
- Bıktım akademisyenlerden.
- Şugar.
- Has gacı.

İrfan Değirmenci
- Hadi ya!
- Bu da mı gol değil!
- Vay canına!
- Yok Artık!

SON
DAKİKA

DENİZ'DEN BİR ANI

Bir gece, oldukça ileri bir saatte, sanırım gece yarısını oldukça geçmişti, yatağımdan sarsılarak uyandırıldım. Deniz'in, önemli bir konuyu benimle konuşmak istediğini söylediler. Akşam sayımı çoktan yapılmış ve koğuşların kapıları kapatılmıştı. Kaldığımız yerler arasında, cezaevi ölçüleri içinde uzak sayılacak bir mesafe bulunuyordu. Gece vakti bunca kapıyı aşip, oraya nasıl gideceğim diye düşünmeye başladım. Uyandıran arkadaşın yüzüne umutsuzca ve biraz tembellikle baktım. Deniz'in gardiyanlarla konuştuğunu ve sorun çıkmayacağını söyledi. Alelacele giyinip kapıyı açtırdım. Bunca hazırlık yapıldığına göre önemli bir konu olmalıydı. Meraka düştüm, ara kapıları hızla geçerek, onların bulunduğu bölüme ulaştım. Koridordan Deniz'e seslendim. Hücrenin birinden kafasını uzattı ve **"Buradayım"** dedi. Girdiğim hücrede, o yıllarda ODTÜ öğrencisi olan ve Deniz'le aynı davadan yargılanan Semih Orcan'ı gördüm. Kollarını karnına kavuşturmuş, sırtını duvara dayamış acı içinde kıvranıyordu.

Ben, hâlâ gecenin bu saatinde Deniz'in beni neden çağırdığını merak ediyordum. Önce Semih'i sordum. Neden kıvranıyordu? Böbrek sancıları tutmuş. Deniz yanıma gelip, **"Otur hele, biraz konuşuruz"** dedi. Sonra söze başladı, gayet ciddi şekilde şunları söyledi: **"Oral'cığım Semih'in ağrılarını ne yaptıysak durduramıyoruz. Sen Maocu'sun, belki akupunkturla acıyı kesebilirsin."** dedi.

Deniz, öylesine sevimli ve masum bakıyor ki, gülmekten kendimi alamadım. Hep birlikte makaraları koyverdik. Acılar içindeki Semih bile gülüyordu. 🌱

“Yiğit adam
tez ölür
çünkü
hayatı
rizikodur.”

Amat

Calud
(Galip Tekin)

“Nihai hakikati
görünce kişi
kör olur.”

Suskunlar

İbrahim Dede
(Ercüment Morgök)

Eflatun
(Can Barslan)

“Cenneti görmemiz için
gözlerimizi açmamız değil,
belki de kapamamız gerekir.”

Efrâsiyâb'ın Hikâyeleri

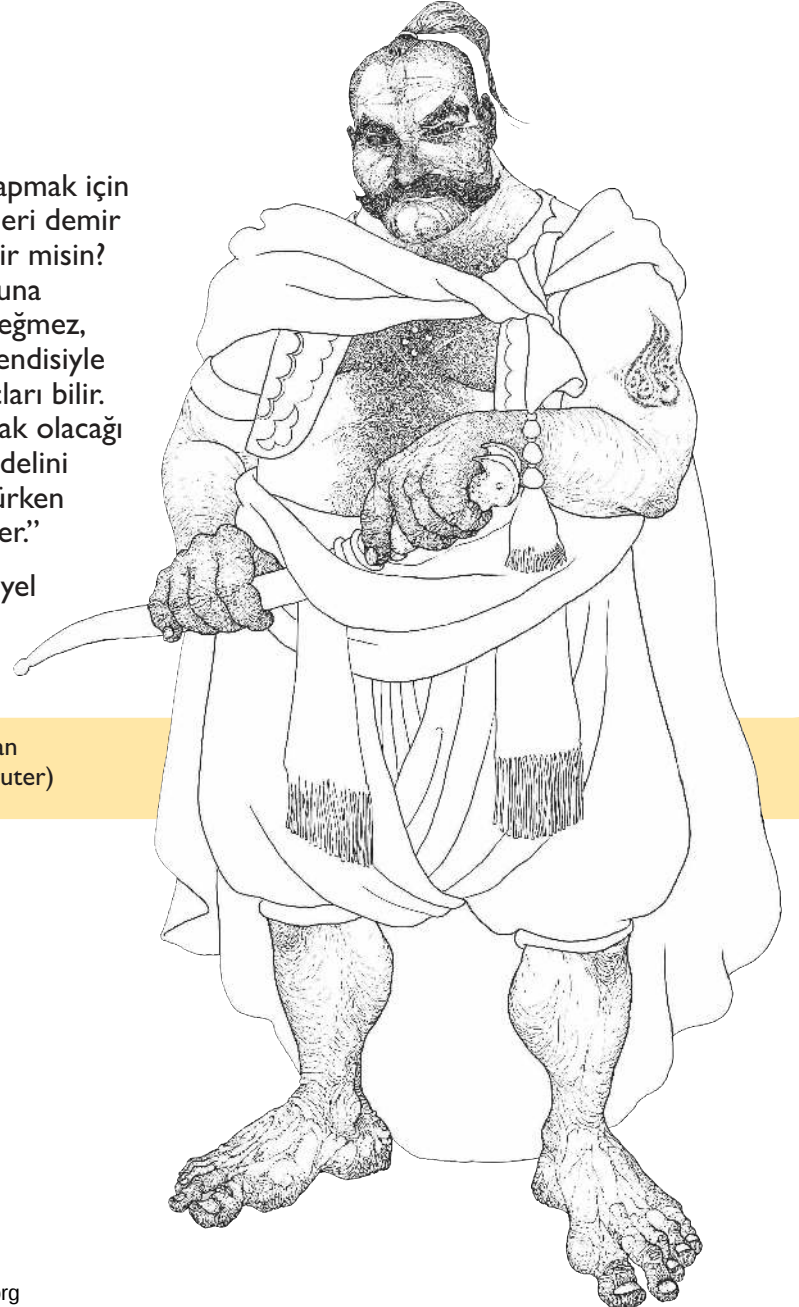

“Ustaların kılınç yapmak için
saatlerce dövdükleri demir
neden serttir bilir misin?

O, insanoğluna
hemen boyun eğmez,
çünkü onların, kendisiyle
işleyecekleri suçları bilir.
Bu yüzden de ortak olacağı
günahların bedelini
ateşte dövülürken
peşinen öder.”

Kitab-ül Hiyel

Arap İhsan
(Bahadır Baruter)

“İlk kez öldürdüğünde
bir değil, sanki bin kişiyi
öldürmüş gibi olursun.”

Amat

Diyavol Paşa
(Hüseyin Şekerciler)

Ebrehe
(Cem Dinlenmiş)

“Zalimlerin kolları
kendi erişilmez
isteklerine göre
çok kısadır.”

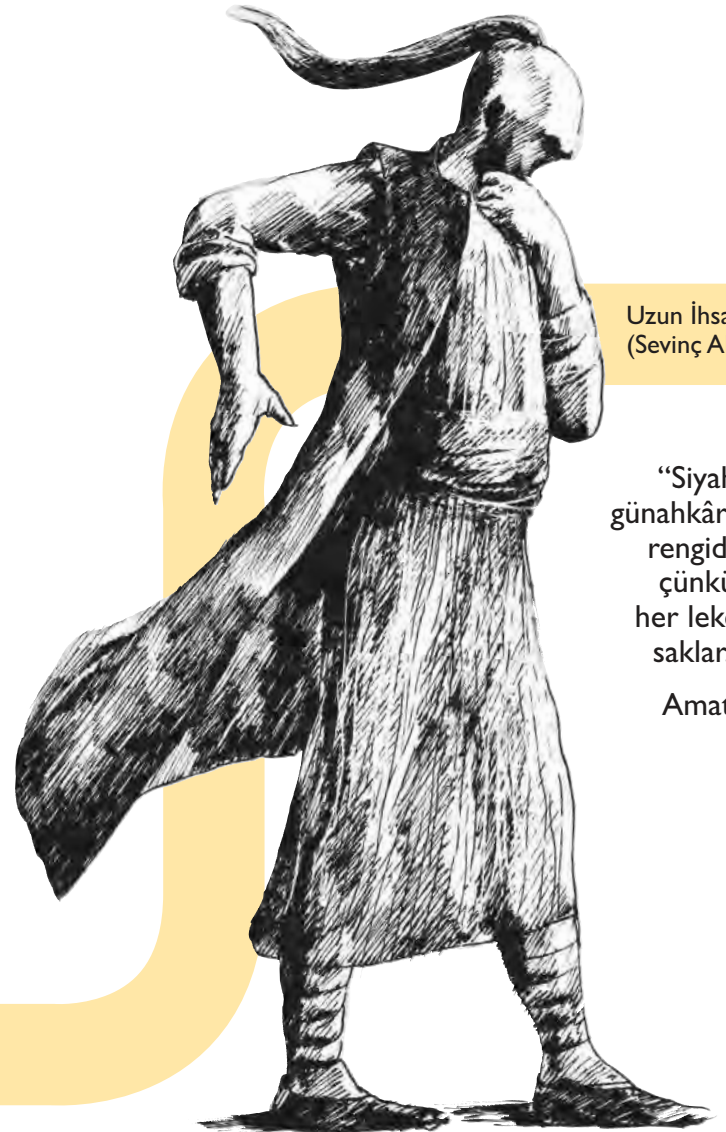
Puslu Kıtalar Atlası

“Akıyla değil şansıyla
oynayana erkek derler.”

Efrâsiyâb'ın Hikâyeleri

Kalın Musa
(Erdil Yaşaroğlu)

Uzun İhsan
(Sevinç Altan)

“Siyah
günahkârların
rengidir
çünkü
her lekeyi
saklar.”

Amat

“Zayıflık
denen şey hayat;
iktidar ise
ölümdür.”
Kitab-ül Hiyel

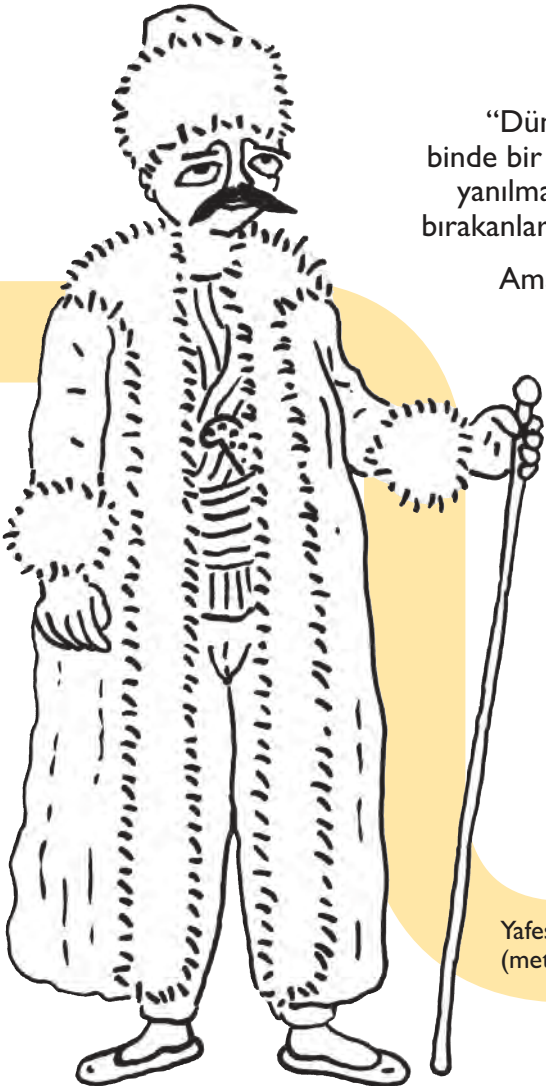

Kubelik
(Hakan Karataş)

“Senden
daha yaşlı
ve tecrübeli birine
güvenirsen,
kendine
güvenmeyi de
öğrenirsin.”
Puslu Kıtalar Atlası

Alibaz
(Selçuk Erdem)

“Dünya
binde bir de olsa
yanılma payı
bırakanlara aittir.”
Amat

Yafes Çelebi
(met üst)

“Gelene beyim gidene paşam deyip
büyüklerine saygı gösterir, el etek öpersen;
işte sen de gün gelir böyle muazzam bir kavuk giyer,
bey gibi yaşarsın.”

Suskunlar

Hinziryedi
(Latif Demirci)

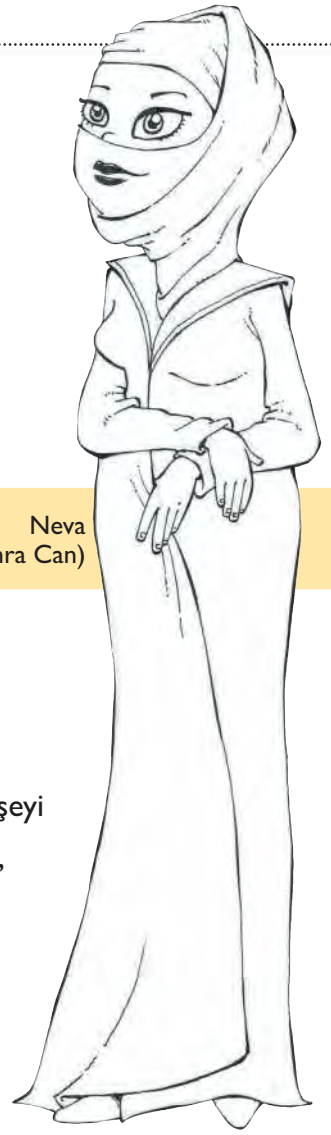

Nuvarif
(Kenan Yazar)

“Kin şeytanın
kahkahasıdır.”

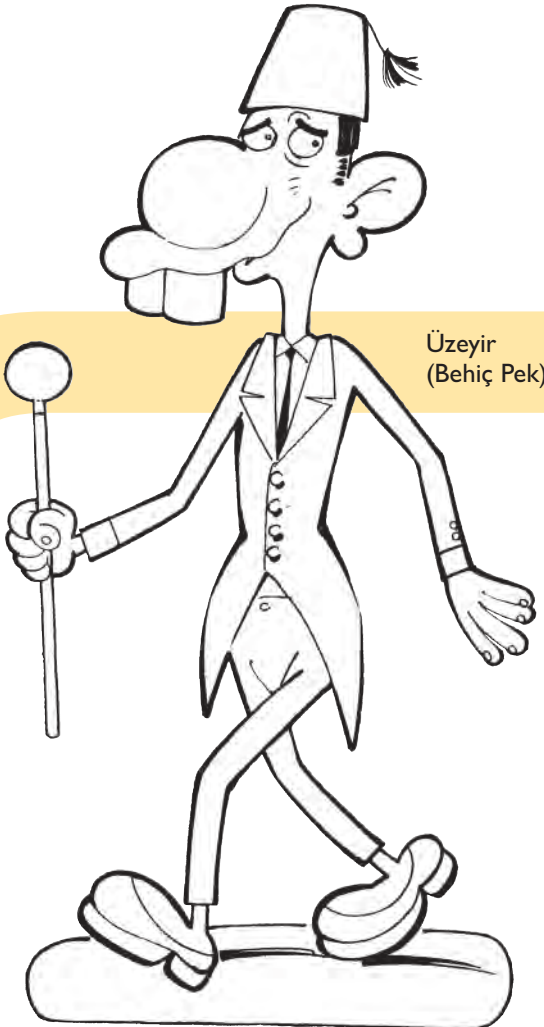
Suskunlar

Neva
(Semra Can)

“Çirkin bir şeyi
güzel yapmak
mümkündür,
ama mükemmel bir şeyi
güzel yapmak
zahmetli bir iştir.”

Suskunlar

Üzeyir
(Behiç Pek)

“Benim dünyada tattığım
en büyük lezzet
hayat değil, insanlıktır.
Her zaman olduğu gibi
şimdi de yaşıyor olmanın
değil, insan olmanın
zevkini çıkarıyorum.”

Efrâsiyâb'ın Hikâyeleri

“Musiki sessizliğe
ne kadar yaklaşırsa
o kadar mükemmel olur.”

Suskunlar

Davut
(Ergün Gündüz)

YUNUS EMRE'DEN SELAM GETİREN UZAYLILAR

Beşiktaş rıhtımına ışınlanmışım. Haziran güneşi, güleç bir İskandinav dilberinin yüzü gibi parlıyordu fakat bakan kim? Vapur iskelesinin önündeyim...

Dünyayı kurtarmak ile intihar etmek arasında gidip geliyordum.

İskeletten biraz toplucaydım. Yaş da kemale ermişti: On dokuz; fakat soranlara "Yirmi" diyordum. Ben ki, altıncı yaş günümde anneciğim "İçinden bir dilek tut" dediğinde, dokuz yaşında olmayı dilemişim.

(İşin aslı, ergenliğin kaygan rampasında patinaj yapıyordum.)

Sokaklarda satılan midye dolmalarla besleniyor, evsiz delilerin konuşmalarını dinleyip ezberliyor ve hemen her gün UFO görüyordum.

Dünya, sadist aptallar tarafından yönetilen bir cehennemdi. Budalalığın korkaklaştırdığı, korkunun vahşileştirdiği, vahşetin köleleştirdiği insanlar birbirlerini avlıyorlardı. İskeledeki ahmak sürüsünü inceliyordum. Hiçliğin zemininde dikilmiş, nafilelik duvarındaki iki boyutlu bir görüntüye, çamur ve atımlardan yapılmış bir tabloya bakıyordum sanki.

Beynimin prefrontal inhibitör devreleri gelişimini henüz tamamlamamıştı. (Malum, 20 yaşına dek anca gelişiyorlar.) Bu nöral boşluk yüzünden, insanlarla ilişkilerimde onların davranış ve tepkilerini analiz edip ifadelerini otomatik olarak düzenleme yeteneğinden yoksundum. Şiir ve felsefe kitapları okuyarak edindiğim teçhizatı silaha dönüştürmüştüm. Kalp kırmaktan hiç çekinmiyordum. İnsanların ağzından çıkan herhangi bir sözü, yaptıkları en küçük bir hareketi sektirmeden aleyhlerine kullanıyor, onları ironi yağına bulayıp, hakaretin teflon tavaşında hoplata zıplata kızartıyordum. Kendimi anlamayı, halime hariçten bakmayı ne becerebiliyor, ne de gereksiniyordum. Kibri mi ve küstahlığımı şaşmaz bir dürüstlük sanıyordum. Benim nazarımda herkes ama herkes beyinsiz, onursuz, cahil ve suçluydu. Hiç kimseye zerre saygım yoktu.

Zorbalığa varan sınırlıklılığımın dehşet saçarken, Yunus Emre'den Kant'a, Wilde'den Camus'ye, Neyzen Tefik'ten Exupery'ye... birçok şair, yazar ve filozofun desteğine başvuruyordum. Kafamın içinde yan yana dizilmiş entelektüeller bir infaz şebekesi, idam mangası gibi ellerinde makinalı tüfeklerle tetikte bekliyordu. Havada, karada ve suda ne uçan ne de kaçan kurtulabiliyordu çatallı, sivri, zehirli dilimden.

**Hiçbir şey
göründüğü gibi
değildi,
çünkü hiçbir şey
görüntüden
ibaret değildi.**

Beşiktaş'taki Kadıköy iskelesinde hayatın, hürriyetin ve haysiyetin h'sinden habersiz güruha her zamanki kem nazarımla bakarken dört genç çıkageldi. İki kız, iki erkek. Sapsarı, örülü, uzun saçları; pespembe yüzleri; rengarenk, lime lime giysileri, enstrüman kutuları ve tıka basa dolu, şişkin sırt çantalarıyla zuhur eden bu hippî kalıntısı züğürt turistleri görünce, içimden "A-ha," dedim "şapşallar..." Yüzeysel endişelerinden kaynaklanan lalettayin acılarını yatıştırmak için kullandıkları tezekli esrarla kafayı tütsülemiş, oradan oraya dolaşıyorlardı. Dervişlerin derin arayışları ya da kaşiflerin soylu meraklarıyla ilgileri yoktu. Sürüden ayrılmış olsalar bile, sürüklenmeye devam ediyorlardı... Zavallılar! Niye yaşıyorlardı ki? Burada, İstanbul'da, hatta dünyada ne işleri vardı?..

Yakınıma gelip, yaslandığım korkuluğun dibine yanaştılar. Çantaları indirip enstrümanlarını kutulardan çıkardıktan sonra oturdular.

Kızlardan biri gitarımsı, Kazak dombrasına benzer bir telli saz, diğeri dümbelekvari bir vurmali çalışıyordu; erkeklerden biri orkestra flütü, öteki viyola.

Macarca mı, Danca mı, hangi dilde söylediklerini çözemediğim, hareketli bir ezgi tutturdular. Grubun solisti saz çalan kızdı. Çatlak sesiyle matrak bir türkü söylüyordu. Fena değildi hani. Çulsuz orkestranın önünde açık duran keman kutusuna birkaç kişi üç beş kuruş bıraktı. Cebimi yokladım. Şimdi burada tafsilatlı anlatamayacağım kanunsuz işlerden kazandığım koca banknot destesinin altındaki bozuklukları ayıklayıp aldım ve keman kutusuna atıverdim. Sefillere lütfkar davranmak, tavizsiz kibrimlerle uyumlu bir tavidir...

Tek kelimesini bile anlamadığım bir şarkı daha... UFO mürettebatından bile daha yabancı turistleri, delilerin nutuklarından bile daha anlaşılma şarkılarıyla baş başa bırakıp iskele turnikesine yöneldim. Zira vapur yanaşıyordu. Ahmak turistlere içimden gülüyordum... Tam o esnada üçüncü şarkı başladı: "Yean yuuregim yeaaaaaannn Gor kiy nealar woar janim gor kiy nealar woar! / Buu holk iindea de janim biye guuulen woaaaaaaar, biye guuulen woar! / Ayllah! / Koy gulen gulsuuuuuuunnn Heak biji bilsin janim Heak biji bilsin! / Gafillear bilsin bilsin Heakki shewen woaaaaaaar Hakki shewen Woar! / Ayllah!"

Donup kalmışım. Beynimin prefrontal inhibitör devrelerinde bir elektriklenme hissettim. Şoke olmuşum. Jetonum düşmüştü. Tabii ya... Yunus Emre benim tetikçim olmasa gerekti. Dahası, hiçbir şey göründüğü gibi değildi, çünkü hiçbir şey görüntüden ibaret değildi... Derhal geri döndüm, cebimdeki tomarı çıkardım ve keman kutusunu parayla doldurdum.

Vapurun güvertesinde, durgun denizi dalgın gözlerle seyrederken ilahi, kafamın içinde çalmaya devam ediyordu: "Bu yol uzundur, menzili çoktur / Geçidi yoktur, derin sular var..."

FABRİKA AYARLARINA DÖNEMEYEN AŞKIN ÇİLESİ

ayıkla pirincin taşını,
dök kalbime, elleme
o kadar çocuğum olsun seninle.

ağzımda çiçek yetiştiriyorum üstadım
öpersen açıyorum,öpmezsen zulüm
dünya acı için müsait durak,
şurada inelim
yerçekiminin bir hayrını hiç görmedim
ben sinek kanatlarımı boşa çırpayım
konmadan uzay boşluğuna varayım
sen aya sal orangutan kollarını
vira vira, çek parçala dünyayı.

üstadım şimdi şöyle bir mesele var
ama dur ayaküstü konuşmayalım
atıfta bulunalım ahır hayvanlarına
sevişmeyi böyle bir karara bağlayalım.
kafamın içinde swing, bir yandan tey tey
cenaze arabası arkasından giden cemaat
öyle ki gelebilirdi seninle güzel, caney caney
kalbin inen vahiy sanki, ruhun bana a priori
yapmadığım kalmadı da bahtım yine
gülmedi.

üstadım biz de mesut olurduk
olsaydı kalbimiz sanki takoz
radyo frekansları arası beynim
Kadıköy çarşı pazar bense kara gelin
bir yere gideceği yok bu tozun pisliğinin
fazla konuşma hadi, halıyı kaldır
altına süpüreyim.

sana son bir sorum olacak
saatin kaç tilki tilki
annem bunun üstüne bana,
kürkçü dükkanı süsü verdi.

BUGÜN NE DİYSEN?

(Gün içinde en sık kullandığınız laflar)

İhsan Eliaçık
- Ooo harika!
- Voooavv!
- Vay üçkağıtçı!

Ayşe Kulin
- Gözlüğüm nerede?
- Bu anahtar nereye girdi?
- Yahu bu adamlar kırmızı ışıkta neden durmuyor? (Arabalara)
- Şu anda ne yapıyorlardır acaba? (Torunlarıma)

Marcus Miller
- Bum ba ba ba, bum ba
(Temel bas ritmi)
- I do what i do
(Kendi bildiğimi yaparım.)
- It's killing (Yıkılıyoo)
- So yo're saying that?
(Öyle mi diyorsun yani?)

Jackie Chan
Türkçe bildiklerim:
- Günaydın!
- Çay!
- Cüneyt Arkın!
- İyi akşamlar!

Pınar Öğünç
- Saat kaç oldu?
- Bu ne ya!
- Vay be!
- Ama...
- Süreç.

Bülent Somay
- Çiziceksin bunları.
(Kötü parketmiş arabalara)
- Nerde kalmıştık? (Derste)
- Doktora.
- Ah belim!
- Ben rüya yorumlamam.

Ümit Ünal
-Kardeşim! (Kızgın ya da sevecen)
-Abi. (Gereken durumlarda)
-Geri zekalı! (Yerine göre çoğul)
-Yok artık! (Haberlerde)
-Aşkım ya! (Tek bir kişiye)

Özer Aydoğan
- Sigara versene.
- Bi tost yerim.
- Yaş olmuş otuz.
- Ebem s.kildi!

Hüsnü Şenlendirici
- Yazık masraflara.
- Aman Allahım!
- Kaymak, kaymak...
- Usta!

Barbaros Şansal
- Yine mi fatura!
- Biri kapıya baksın.
- Alo! Çüş! Hayır. (Hafta içi)
- Bir kadeh daha. Lütfen.
Anahtarım nerede? Oha!
Kendine iyi bak. (Hafta sonu)

Oğuz Haksever
- Vallahi bilmiyorum.
Göreceğiz!
- Orada durum ne?
- İnşallah bugün ortamı
gerecek bir şey
söylenmemiştir!

Ayşe Böhürler
- Uuuuf dırlanmayın!
- Hayırlısı olsun
- Ya sabır!
- Mükemmel.
- Çok şükür.

Nedim Saban
- Kıyamet kopuyor!
(ilginç bir konuya başlarken)
- O, çok büyük köpek! (köpeğime)
- Lacivert! (yeni dönemleri tanımlarken)
- Bay bay! (telefonu kapatırken)
- Sıkıldım hepinizden! (arkadaşlara)

Adnan Özer
-Heyt babalar!
- Vay .mına koyiim!
-Evini barkını
yolunu çarkını
şahını şahbazını!

Ersin Korkut
- Kardo!
- Nutellam!
- Ula oğlum
gördün mü!
- Bebişim!
- Vay anam!

Bennu Yıldırımlar
- Kuzum!
- Lütfen!
- Eşşoğlueşşek! (Kızınca)
- Annem! (Çocuklar
olduktan sonra)
- ebilmek! (fillerin sonuna)

SILA GENÇOĞLU

KIRIK

**gözlüğümde kırık cam
incecik kırık aynamda
porte kırık sesimde
kırıksın sevdiğimde
zannedersin
serçe parmağımı vurdum
her seferinde
sövdüğümde yazık
bi kırılamadın şöyle**

**ölümünden olduğum gün
ölümü aradım ben telefonla**

**saçımın kıvrırcığına
tutun
koyul sarardıkça
ara cümleler gibi
başımın eğiğine düş
külçe ol otur içime
uykumu kaçır
işim olsun yarın da
elim full kupa
kalbinin karosunda
laciler çekmiş balkonlar
deniz ıslıl ıslıl
içim yolsuz
bu Giresun yollarında**

**ölümünden olduğum gün
ölümü aradım ben telefonla**

“Adada kalıyorduk, sonra at arabasıyla gezmeye çıktık. Kızımla ben, ikimiz de yanıımızdan akıp geçen dünyanın, sanki aynı yerine bakıyorduk.”

(Manzara)

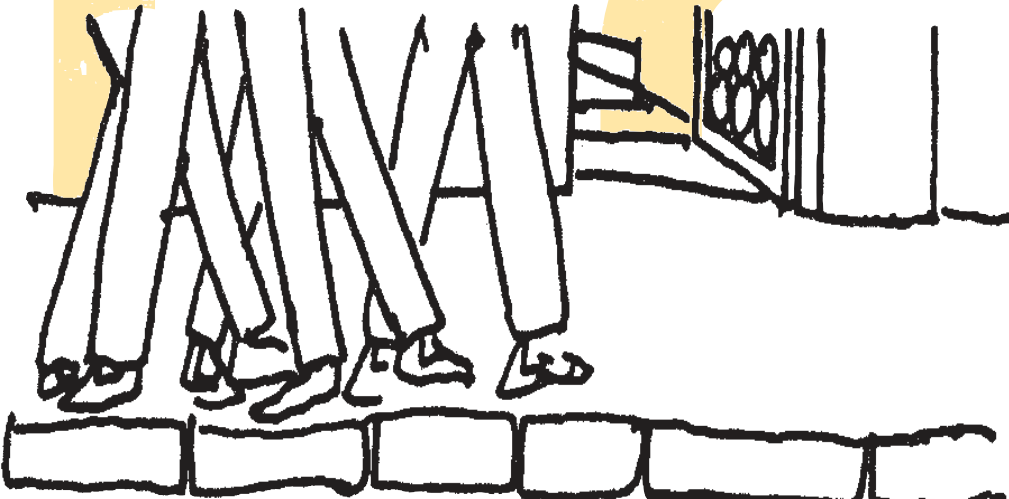
“Pek çok insan ve yaratık gibi, martıların çoğunun vakti de hiçbir şey yapmadan öylece durarak geçiyor. Bir çeşit beklemek de denebilir buna. Bundan sonraki yemeği, ölümü, uykuyu bekleyerek, bu dünyada durmak.”

(Martı Yağmurda)

“Bir arkadaşın mahallesindeki köpek, zenginlere ses etmez, geçen fakirlere öfkeli öfkeli havlardı. Köpek ve yerde sürüklenen kopmuş zincir şıkırtısı beni korkutur. Kötü bir hatıram olmalı.”

(Köpekler Hakkında Bildiklerim)

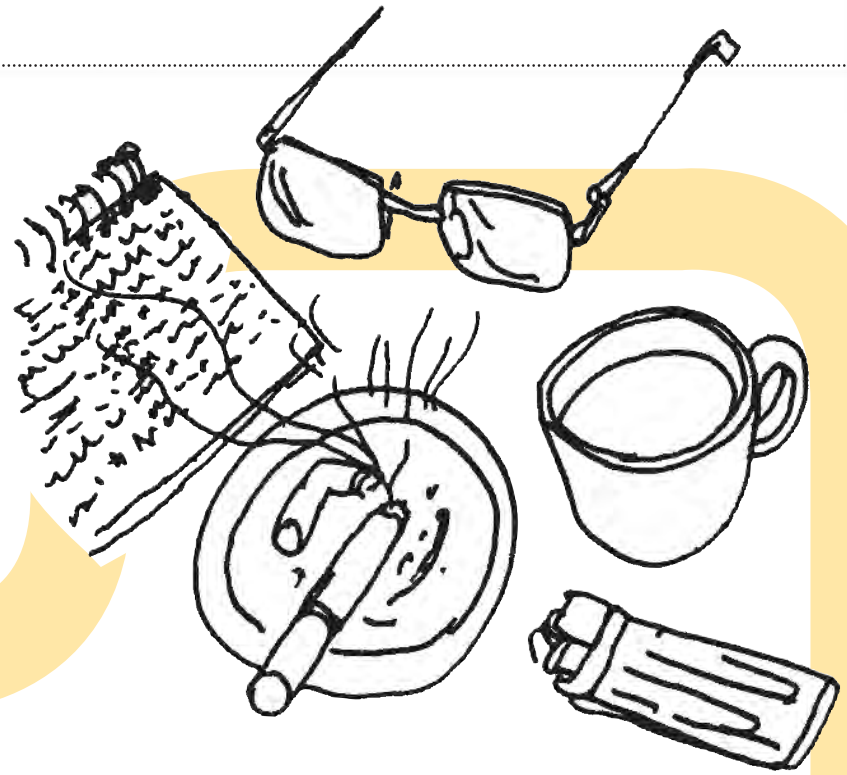
Her şey beton kesiliyor.

“Bahar öğleden sonraları bazen dünya sanki daha da ağırlaşıyor. Her şey beton kesiliyor ve beton gibi anlamsızlaşıyor ve ben pis pis terlerken, insanların her zamanki hayatlarına devam edebilmelerine şaşıyorum.”

(Bahar Öğleden Sonra)

“İşte buydu sigaranın hayatımdaki anlamı:
Zevki ve acıyı, isteği ve yenilgiyi, mutsuzluğu ve
coşkuyu, şimdiyi ve geleceği ağır çekime almak;
ağır çekimin tek tek geçen kareleri arasında
yeni yollar ve kestirmeler bulmak.”

(Sigarayı Bırakalı)

“Sonra elimi usulcacık uzattım,
perdeleri araladım, dışarıda
gökyüzünün karanlığında Ay’a rastladım.
En iyi teselliymiş öteki dünyalar.
Ay’da televizyon seyrediyorlardı.
Sonra düğmeye bastım, televizyona baktım.
Ben işte o zaman çok rahattım.”

(Akşamları Yorgun Argın)

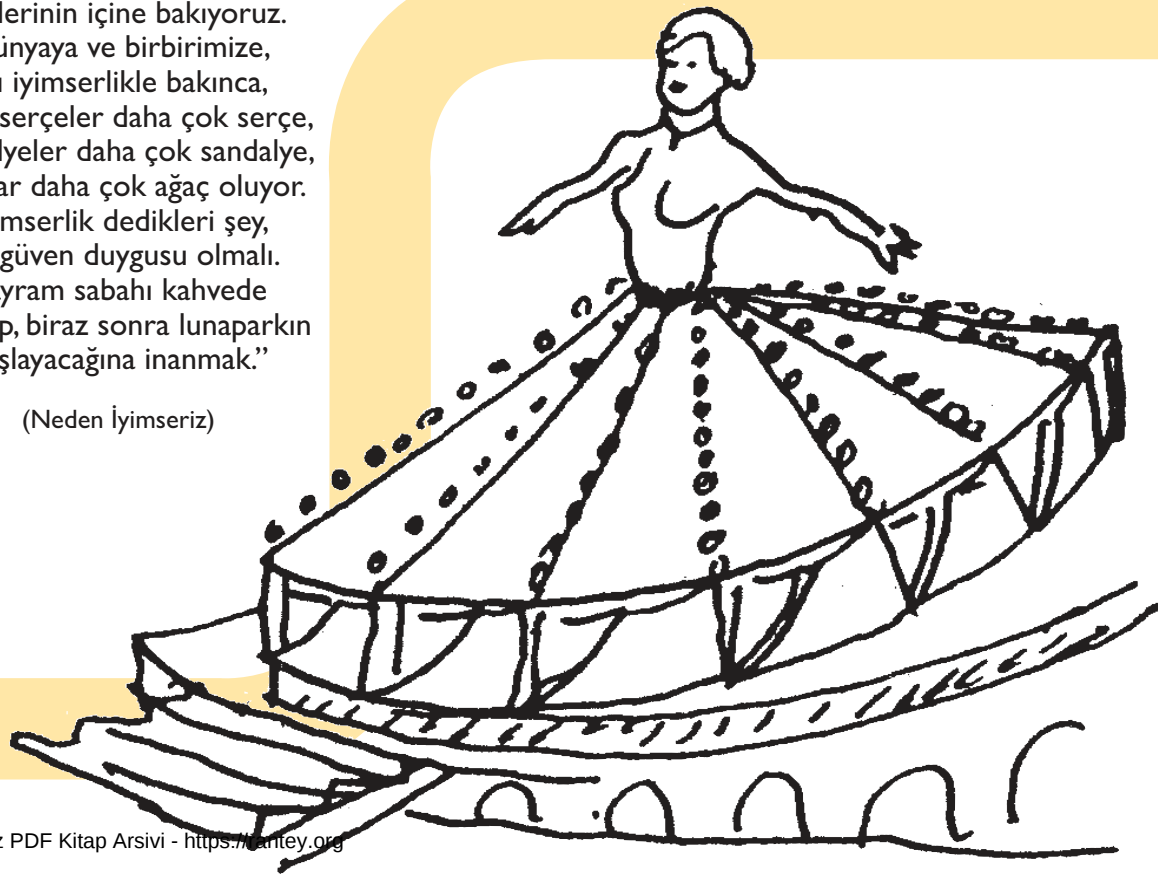
“Sizinle, sizlerle asansörde
böyle sessiz sessiz durmak hayatı,
ne bileyim, bir tuhaf yapıyor. Bu yüzden
son anda, kapıdan çıkarken umutsuzca
sesleniyorum size, sizlere:
Allahaismarladık.”

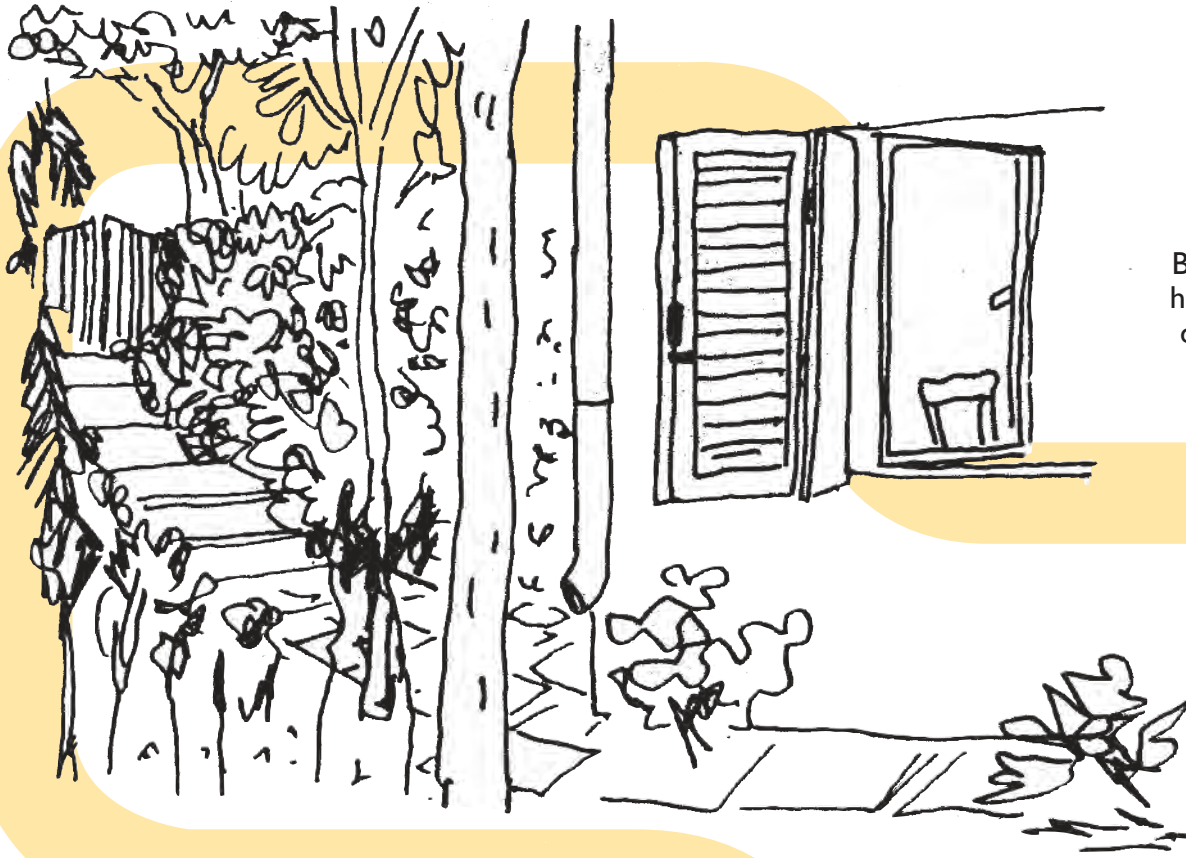
(Asansörde)

“Karşılıklı, birbirimizin
gözlerinin içine bakıyoruz.
Dünyaya ve birbirimize,
bu iyimserlikle bakınca,
sanki serçeler daha çok serçe,
sandalyeler daha çok sandalye,
ağaçlar daha çok ağaç oluyor.
İyimserlik dedikleri şey,
bu güven duygusu olmalı.
Bayram sabahı kahvede
oturup, biraz sonra lunaparkın
başlayacağına inanmak.”

(Neden İyimseriz)

“Bilmiyorum, ben burada ne yapıyorum. Belki, hem varoluyorum hem de varolmak hakkında kafa yoruyorum. Varoluşun yarısı, diğer yarısı hakkında kafa yormaksa eğer, ben bu iki ülke arasında güneşli bir denge noktası arıyorum.”

(Eskiden Yazları)

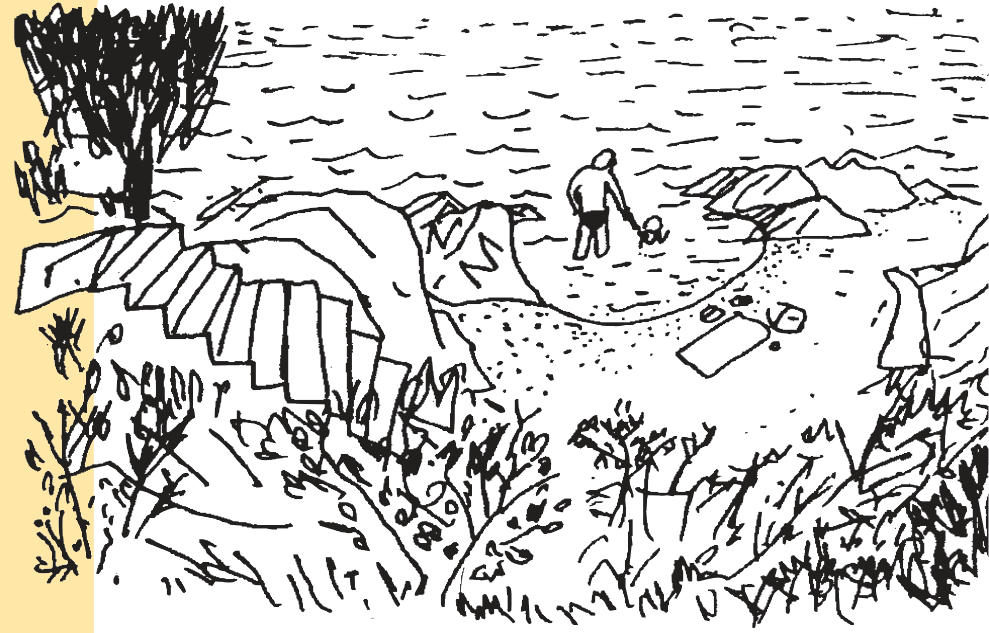
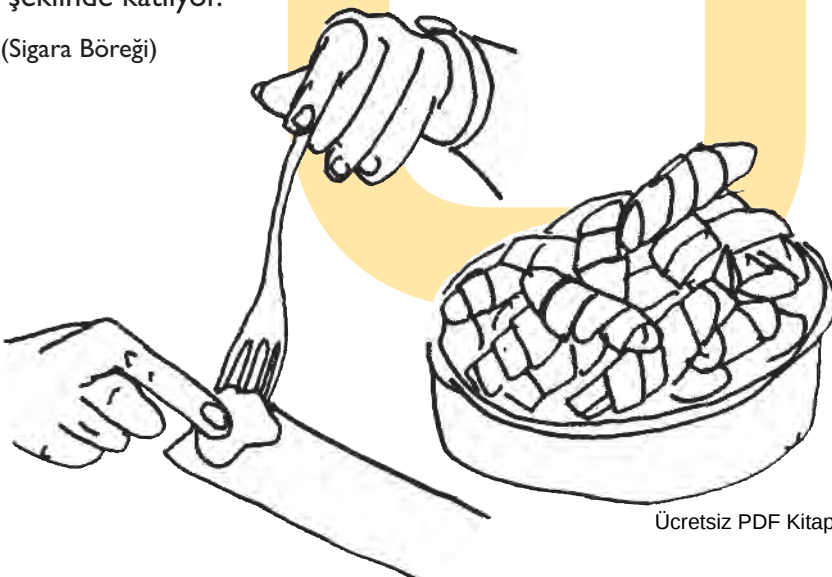
“Hayatın sandığımızdan daha derin, dünyanın daha anlamlı bir yer olduğunu hissetmek için insanın, gece yarısı çarpan pencerelerin gürültüsü, perdeler arasından karanlık odanın içine esen bir rüzgâr ve gökgürültüleriyle uyanması mı gerekiyor?”

(Fırtınadan Sonra)

“Annem sigara böreği yapıyor. Sonra, sanki börek değilmiş de okunmuş bir muskaymış gibi, onları küçük ve hızlı parmak hareketleriyle üçgen şeklinde katlıyor.”

(Sigara Böreği)

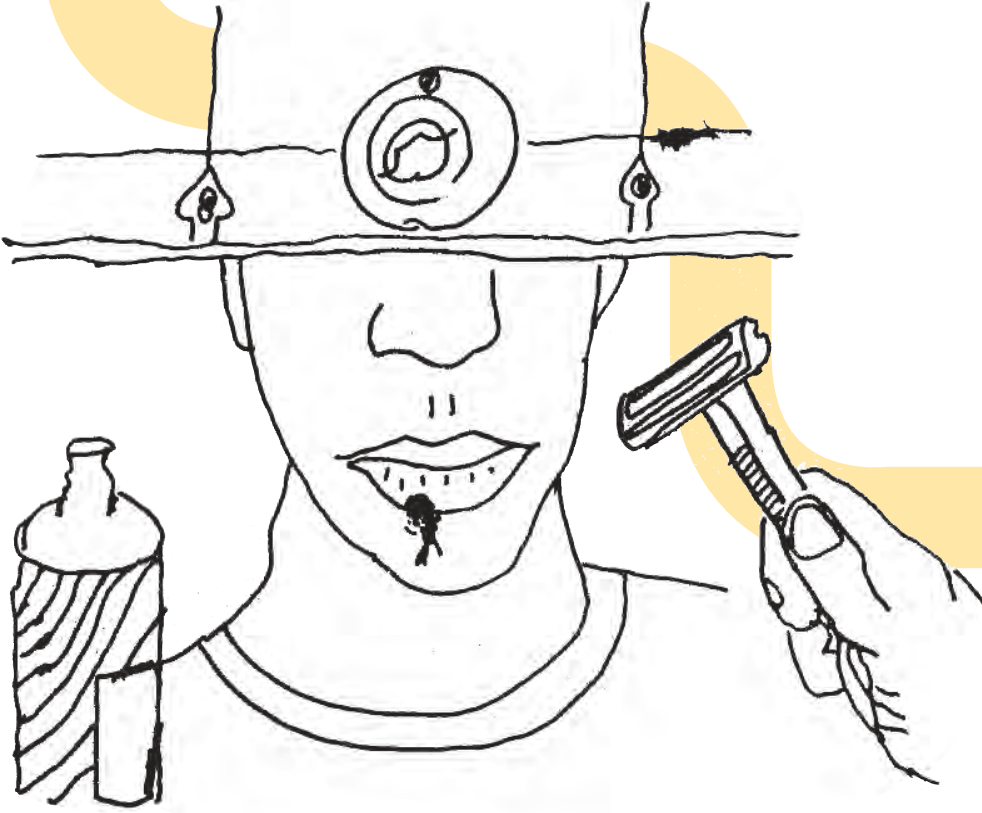

“Mutlu olmak ayıp değil, akıllılıktır. Küçük kızım Rüya ile birlikte denize gittiğimiz zaman ben, dünyanın en mutlu adamı oluyorum. Dünyanın en mutlu adamı, hayatta en çok ne ister? Tabii ki dünyanın en mutlu adamı olmaya devam etmeyi.”

(Mutlu Olmak)

“Arılar aynı işi, hiç yer değiştirmeden,
hep aynı çiçekte kalarak yapsalardı,
petekleri gene aynı sürede dolardı ama insanlar
arıların çalışkanlığından dem vurmazlardı.”

(Arıların Gecesi)

“Hep aynı kalan pek çok şey olduğunu,
insan tıraş olurken kendini kesince anlıyor.
Hiçbiri önemli değil.Yalnızca dudağımın
altı kanıyor.”

(Küçük Bir Kesik)

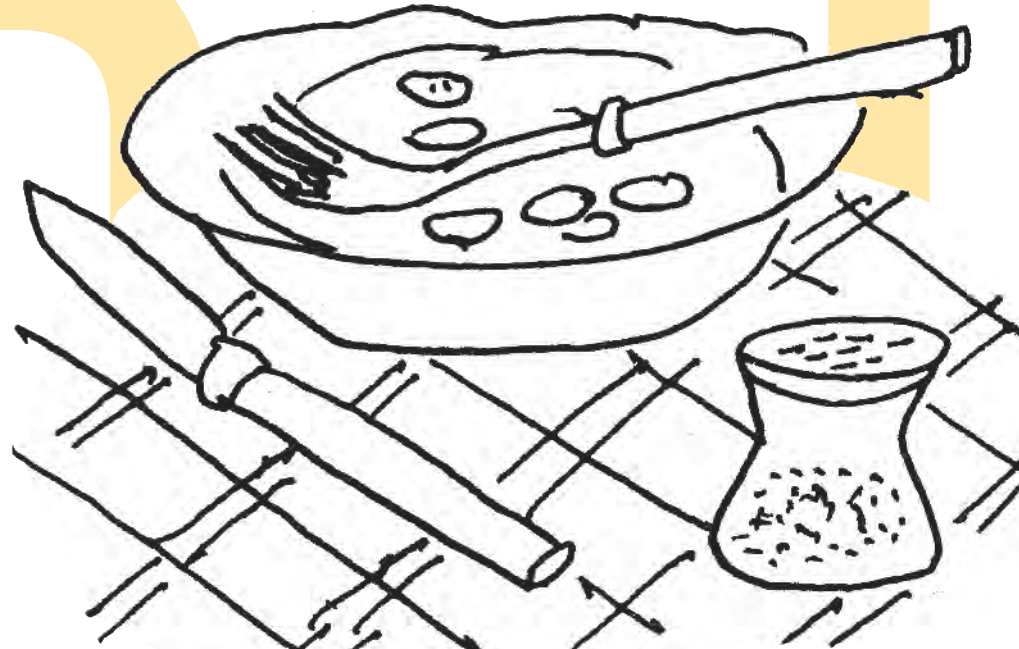

“Gözlerinin çevresinde, ölüme alışan
ihtiyarlar gibi bir keder. Ölmek sanki
bir çeşit yorganın içine girivermek.
Bırakın, bırakın da gidivereyim, der gibi.”

(Martı Kıyıda Ölür)

“Yarı karanlıkta sessizce mutfağa girdim.
Buzdolabının içerisi, uzak ve mutlu kentlerin
bulvarları gibi, ılık ılık ve kalabalık.
Bir bira aldım ve yemek masasına oturup
ciddiyetle içtim. Plastik ve saydam
karabiber değirmeni, gecenin sessizliğinde
bana bakıyordu.”

(Gecenin Sessizliğinde)

AYRILMANIN RACONU!

Bir gün terk edildim. Sıradan bir gün, sıradan bir saat (öğleden sonra iki üç dört falan olabilir, iki üç dört falan olmanın hiçbir fark yaratmayacağı sıradan bir saat işte) telefona düşen soğuk ve biçimsiz bir sms ile terk edildim! Mesajı aynen aktarıyorum...

“Sana çok saygı duyuyorum ama daha fazla yürütemeyeceğim. Yaşama sevincimi, heyecanımı yitirdim. O yüzden bitsin. N’olur üsteleme. Ararsan açmayacağım, her ne yazarsan yaz cevap vermeyeceğim. Lütfen çirkinleştirme de başladığı gibi güzel bitsin. Hoşça kal...”

Vay amk... Sabaha karşı uyumuş, yeni yeni gözlerimi açıyordum. Uyanır uyanmaz telefona mesaj düştüğünü görmüş ama her zamanki günaydın mesajlardan biri olduğuna emin olarak okumak zahmetine bile girmeden önce yataktan kalkıp, çişimi yapıp, bir sigara yakıp, bilgisayarın açma tuşuna basıp, kurulduğum fûme renkli kanepeme kurulduktan sonra okudum “sana çok saygı duyuyorum...” diye başlayan mesajı. Okumaz olaydım...

Şimdiii... Birlikte olmaya karar vermek gibi ayrılmak istemek de makul ve anlaşılır bir tercihtir elbet. Hangi medeni insan aksini iddia edebilir ki? Ama yavrucum ayrılmanın da bir raconu olmalı lan!

Marcel Proust, muazzam kitabı Kayıp Zamanın İzinde de, “İki taraf ayrılırken şefkatli konuşan taraf aşık olmayan taraftır”, yazmış neredeyse yüz yıl önce. Tabii ki çağımızın saçma sapanlığında kimseden Proust nezaketi falan beklediğimiz yok. Ama her yıl terk edilen 657.000 Türk erkeği adına konuşuyorum eeeyyy sevgili Türk kadınları! Allah aşkına kulak verin! Tamam bittiyse bitmiştir, yapacak bir şey yoksa yoktur eyvallah. Lakin en azından şunlarla dikkat edin de hiç olmazsa arkanızdan saygıyla yâd edebilelim...

* Sms nedir ya? Manyak mısınız? Çağırın bir yere, yüzümüze çatır çatır söyleyin neyse derdiniz. Hadi olmadı arayın ses sese anlatın. Anlayıp anlamamak bizim problemimiz ama siz arayın ve anlatın. Sms mi kaldı lan?

* Aşağılık tecavüzcü bir katile bile asmadan önce son sözünü sorarlar. Hiçbir şey söyleme de ne demek? İzin verin son sözümüzü söyleyelim. Söyleyeceklerimizin kararınızı değiştireceğinden falan korkuyorsanız eğer, yani bu kadar emin değilseniz kendinizden ne bok yemeye hemen ayrılıyorsunuz?

* Net olun usta! “Yürütemeyeceğim, açmayacağım...” sahte kibarlığıyla muhatap olmak ayrılmaktan daha beter acı veriyor. İlişki boyunca bir kere bile -ceğim’li, -çağım’lı konuşmamışken, geliyom, gidiyom samimiyetiyle maçı götürmüşken, giderayak İstanbul şivesiyle saplamayın hançeri kurbanınız olayım.

* Gerekçeniz az da olsa makul olsun n’olur. Artık beni heyecanlandırmıyorsun ne be? N’apalım abi? Bungee Jumping’i yapalım beraber, bozkırda yamaç paraşütü işine mi girelim. 2500 lira maaş alan kravatlı bir devlet memuru kendini ne kadar heyecanlandırabilir ki sizi heyecanlandırsın. Her fırsatta huzurdan sükûnetten bahsedip sonra da heyecansızlığı bahane etmeyin. Heyecan arıyorsanız bulun karavanlı bir abi dünyayı dolaşın. Çirkinsiniz deyin, erken boşalılıyorsunuz deyin, götün tekisin deyin anlayalım ama heyecan meyecan karıştırmayın...

Velhasıl sevgili kadınlarımız... “Kadınlar kendilerini heyecanlandıran adamlarla beraber olup güvenecekleri adamlarla evlenirler” diyen adını hatırlayamadığım Rus dallamasını haklı çıkarmayın. Etmeyin... 🌟

BUGÜN NE DİYSEN? (Gün içinde en sık kullandığınız laflar)

Gülse Bırsel

- Bi şekilde halledicez.
- Hayat kıyak.
- Bi hafta ara versek ölüyo muymuşuz?
- Ya vakit ayırmam çok zor.

Mert Fırat

- Dolayısıyla.
- Vay be ağbi!
- Hayırlısı.
- N’abersin ağbi?

Doğan Hızlan

- Yahu!
- Biliyor musunuz?
- Ondan sonra...
- Ajandamı getirin!
- Bana şeyi bağlayın...

Pınar Selek

- Hadi ne bekliyoruz?
- Çok özledim.
- Denize yakınsa olur.
- Neden?
- Ben gidiyorum.

Esmem Madra

- Hiç o kafada diilim şu anda.
- Neyin peşindesin?
- Çözeriz.
- Bişey söylicem.

İlber Ortaylı

- N’aber? (Herkese)
- Selam çocuğum! (Öğrencilerime)
- Tatsız... (Haberleri izlerken)
- Bu millet adam olmaz! (Trafikte)

Bülent Ortaylı

- Hiyar!
- Eşşoğlu eşek!
- Hiyar!
- Eşşoğlu eşek!
- Hiyar!

Nihal Yalçın

- Allah esirgesin!
- Daha neler!
- Ne bakıyorsun!
- Gerçekten mi!
- Kutsiiiiii!
- (kedim olur kendisi)

Derya Alabora

- Şekerim!
- Yaani...
- Dermişim...
- Kızlaaar,
- yüreğim sızlar!

Burak Aksak

- Ni yaptın?
- At.
- Hafız.
- Sabır.
- Hıı!

Ertuğrul Özkök

- Tamam mı?
- Yok ya!
- Hassiktir!
- Accayıpmış!
- Hayatım!

Gupse Özay

- Bilader! (Abime)
- Kuzum! (Herkese)
- Orospu! (Yalnızca erkeklere)
- Sandviçe, ete kayalım mı! (Biriyle Yemek yiyeceksem)
- Kız git! De Get!

Hülya Koçyiğit

- Canım benim!
- Sevgilim!
- Bitanem!
- Güzelim!

Haydar Dümen

- Tamam tamam çekinelim, nedir yani, bir fotoğraf sonuçta!
- Karıcım bana bu kadar düşkün olma!
- Evrim, devrim, demokrasi!
- İnsan, hayvan!

Nejat İşler

- Barmen sen de bizdensin, koy bakalım bi tane daha.
- Kaç numaralı sahne?
- Skicem bu trafiği!
- Kostüm değişiyoy muyuz?
- Evime gitmek istiyorum, yeter artık!

Ahmet Şık

- S.ktır!
- S.ktır!
- S.ktır!
- S.ktır!

MEHMET EMİN TOPRAK

Kasaba filminin çekildiği dönemler... Tatil için yola çıkmıştım. Filmi epey merak ediyordum. “Bakayım ne yapıyor?” diye içimden geçirerek sete uğradım. Üç beş gün kalır, yola devam ederim diyordum ama epey zaman sette kaldım. İlk kez o zaman tanıştık Mehmet Emin ile.

Çok neşeli, çok heyecanlı bir adamdı. Aklındakileri coşkuyla, bağırarak anlatırdı. Sürekli etrafını gözlemleyen, gözlemlerinden komik enstantaneler çıkaran, bunları da anlatıp kahkahalar patlatan bir adam... Neşesiz olduğunu çok az gördüm. Sıkıntılı zamanlarında bir köşeye çekilir, kendini göstermez, konuşmaz ve suratını asardı. Bana biçtiği rol de abilik rolüydü bir nevi. Filmlerdeki çalışmalar esnasında beni sevip sayar, sözüme kıymet verirdi.

Ankara Film Festivali’nde seçici kurul ikimize birden özel ödül verecekti. Ben zaten Ankara’da yaşıyordum, ama tantanadan çok hoşlanmadığım için festivale pek takılmıyordum.

Mehmet Emin’in Ankara’ya geldiğini biliyordum. Festivalin son günlerinde, ölümünden iki gün önce, eşiyle birlikte bize oturmaya geldiler. O akşam her zamankinden daha neşeliydi. Festivalle ilgili komik şeyler anlatıyor, ardı ardına kahkahalar patlatıyordu. Biraz takılayım dedim Mehmet’e. Daha önce Antalya Film Festivali’nden de bir ödül almıştı, o ödülün de desteğiyle Mehmet’i biraz rahatsız etmek istedim “Nedir bu hâlin? Bu ödüller seni uçurdu be Mehmet!” dedim. “Abi”, dedi: “Sabahtan beri ben ne anlatıyorum, dalga geçiyorum bu festivallerle, bu komedilerle, duymuyor musun?”... Mahsustan açtığım bir konuydu ama çok güzel savunmuştu kendisini. Mehmet ödüllerin büyüüne kapılıp, havalara girecek bir adam değildi. O gece de bana bu durumu çok güzel izah etti. Ödüllerin gelip geçici olduğunu biliyordu. Memleketinde bir işi vardı, seramik fabrikasında çalışıyordu ve yaşadığı kasabayı da seviyordu. Kasaba filmindeki Kahraman gibi “Ben çıkayım, büyük şehre gideyim” gibi bir derdi yoktu.

Epey oturduk o akşam evde, üç beş saat kadar... Kalkmaya yakın “Ne zaman dönüyorsunuz?” diye sordum. Yarın bütün gün festivalde olduklarını, gece de yola çıkacaklarını söyledi. “Sabaha da eve varırız abi” dedi. O an içim cızz etti, içimde tuhaf bir korku ve ürperti hissettim. Kasaba ve Mayıs Sıkıntısı’nın çekimlerinde fark etmişim; Mehmet’in arabalara karşı büyük merakı vardı. Araba kullanmayı çok seviyordu. Fakat bana göre; son derece atak ve kötü araba kullanıyordu. Zaman zaman benden araba istediğinde, isteksizce verirdim arabamı ve uyarırdım Mehmet’i: “Mehmet sen hiç hoş araba kullanmıyorsun, dikkatsiz kullanıyorsun, lütfen daha dikkatli ol!” diyerek. İçimde her zaman bir korku vardı. O akşam da “Gece araç kullanacağım” deyince, yeni de araba almıştı, sanki içime doğmuş gibi “Yapma, uykusuz uykusuz bu kadar yol gidilir mi? Bütün gün yorgun olacaksın, gitme!” deyivermişim.

Aradan iki gün geçmişti ki, öğlen vakti telefonum çaldı. Sadık İncesu arıyordu: “Haberin var mı?” dedi, “Yok” dedim. Sesi çok kötüydü. Kötü bir haber vereceği içime doğmuştu. “Ne oldu?” diye sordum. “Mehmet Emin” dedi, başka da bir şey demedi. “Trafik kazası mı yaptı?”, “Evet”, “Yaşıyor mu?”, “Hayır” dedi, Sadık.

O an iki gün önce evimizde yaptığım konuşma aklıma geldi. Mehmet’e gösterdiğim tepkiyi düşündüm. Malum kaza gerçekleşikten sonra yıllar geçse de, o an hep aklımda kaldı. Kendime sorup durdum: “Neden Mehmet’i vazgeçirmek için daha fazla çaba göstermedim?” diye... Cenazesi için Yenice’ye gittik. Epey bir kalabalık vardı. Defnedildikten sonra herkes dağıldı. Sonra başkalarından duydum, mezarının başında genç bir arkadaş; başını ellerinin arasına almış, çömelmiş, uzun süre de kalkamamış mezarı başından. O kişi Mehmet Emin’in Ankara’dan dönüşte arabada birlikte seyahat ettiği çocukluk arkadaşımı. O da o sırada Ankara’daymış, Çan’a dönmek için birlikte yola çıkmışlar. Mehmet dönüşte eşini eve bırakmış. Arkadaşı “Ben giderim” diye ısrar etmesine rağmen, Mehmet onu Yenice’deki evine bırakmak istemiş: “Buraya kadar beraber geldik, seni evine ben bırakacağım.” demiş.

Mehmet Emin çok dost canlısı, arkadaşları için fedakarlık yapmayı seven bir çocuktur. O gece de “Yorgunsun, eve git” ısrarlarına rağmen, arkadaşını Yenice’deki evine bırakmış. Dönüşte de yorgunluktan uyuya kalmış ve malum kaza işte böyle gerçekleşmiş.

Mehmet Emin dostları için yaşayan, cesur ve gözü pek bir çocuktur. Küçüklüğünde de mahallede kendisinden yaşça küçük olanların hamiliğini yapar, onları koruyup kollarmış. Bana hep anlatırdı; Balıkesir’de iki yıllık pazarlama bölümünde okurken en büyük derdi arkadaşları için girdiği kavgalar, daha çok da kız arkadaşlarını korumak için kavgalara girermiş. Silah ve bıçakların çekildiği kavgalar anlatmıştı bana, ciddi ciddi başını belaya soktuğunu da söylüyordu. Anlattığına göre bütün bu kavgalara da, çevresine abilik yaptığı için giriyordu.

Uzak filminin çekimleri sırasında, sahnemin olmadığı bir akşam yanıma geldi. Hafif buruk ve sıkılmış bir hâli vardı. “Ne oldu Mehmet?” dedim. “Abi sorma, öyle bir sahneydi ki altından kalkamadım.” dedi. Bahsettiği sahne tramvaydaki taciz sahnesiydi; tramvayda yana oturduğu kıza bacağıyla sürtünmesi gerekiyordu. Çekimler esnasında çok rahatsız olduğunu, sürekli terlediğini söyledi ve: “Bugüne kadar rol aldığım en zor sahneydi.” dedi. Çünkü Mehmet Emin’e çok tersti bu tip şeyler...

Mehmet Emin söz konusu olunca “Neden o gece tembellik yaptım da Mehmet Emin’i caydıramadım?” diye düşünürüm. Yıllar geçse de, o an içimde hep acı bir keşke olarak durur. 🌸

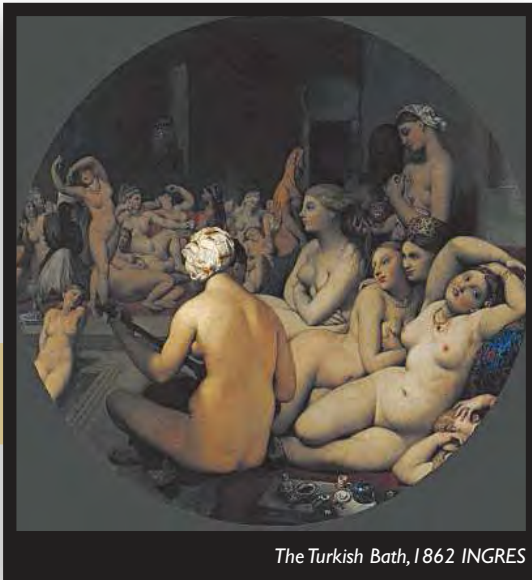
Las Meninas, 1656 VELAZQUEZ

Çevirenin Notu:

“Ustanın en ünlü eseri
‘Nedimeler’ adını taşır, soyadını bilmem...
Tuval üzerine karışık ayna tekniğiyle
yapılmış, küçük prenses
Margarita Maria’nın resmedildiği
acayip bir şeydir...”

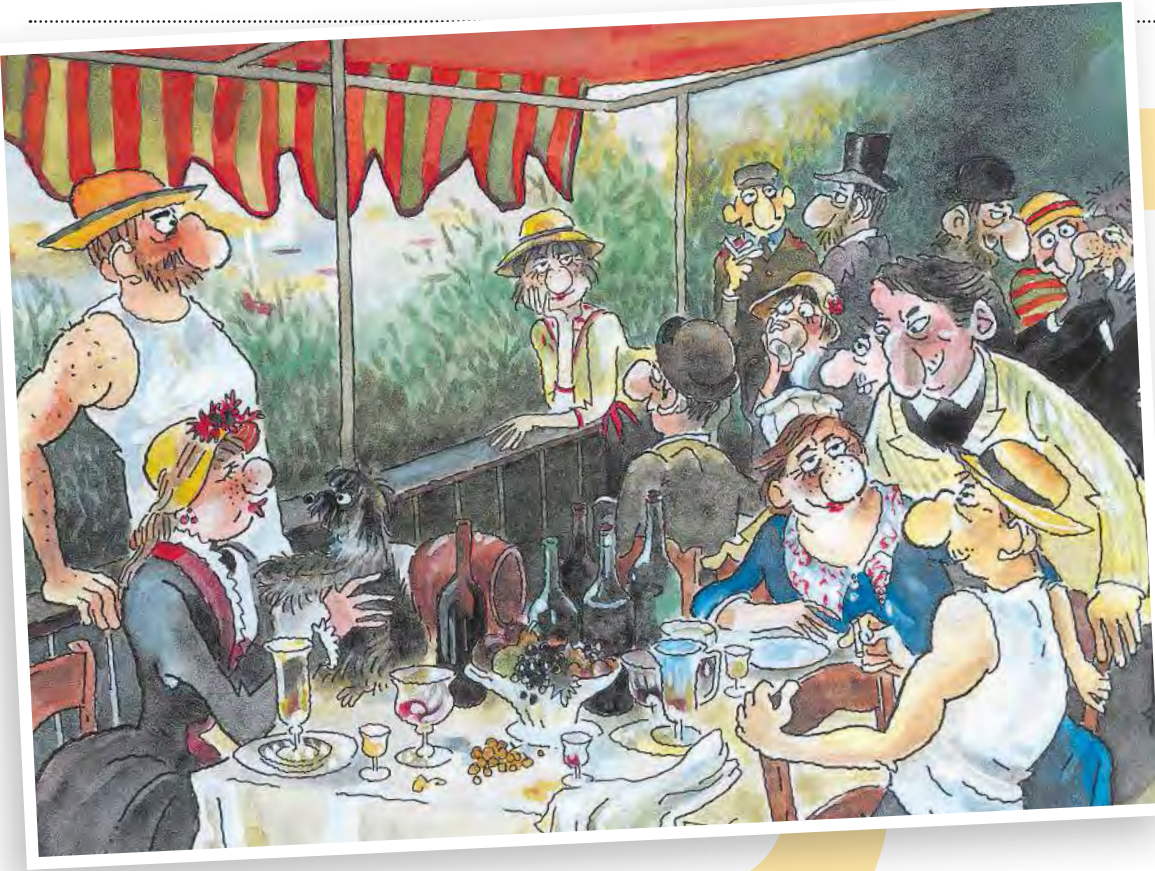
Çevirenin Notu:

“Paris, Musee du Louvre’da asılı olan
Ingres’in bu çalışması (Türk Hamamı)
erotik içeriği bakımından günümüz
iktidarını rencide edebilir!..
Böyle yıkanan ecdadımız yoktur!..”

The Turkish Bath, 1862 INGRES

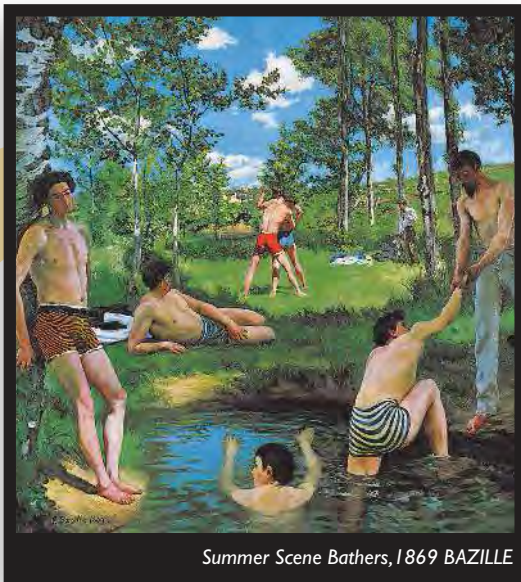
The Luncheon of Boating Party, 1881 RENOIR

Çevirenin Notu:

“Renoir ustanın, Atatürk’ün doğduğu yıl, Fransa’nın Avrupa Birliği’ne girmeden önceki teknik ve ışık oyunları ile yapmış olduğu muhteşem tablosu... Şimdi nerede böyle işler...”

Çevirenin Notu:

“Gölde çay... Şimdi resme bakıp ‘Çay nerede burada ya!’ demeyin, mutlaka bir kuytuda demleniyordur... Önce güneş, hava, göl, sonra bol gıda gelir...”

Summer Scene Bathers, 1869 BAZILLE

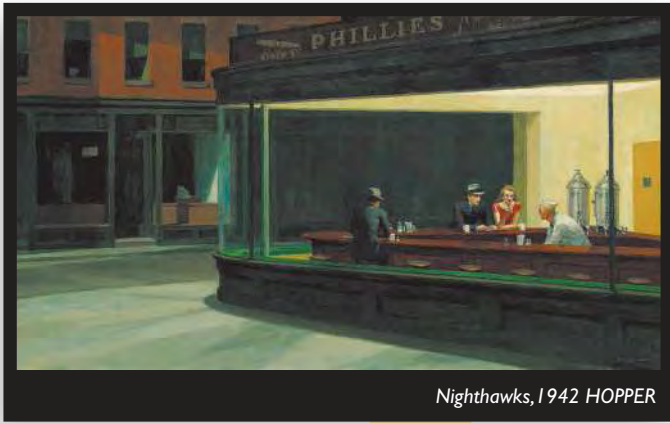

Female Nude Green Stocking, 1912 E. SCHIELE

Çevirenin Notu:

“Egon abiden,
Yeşil Külotsuz Çorap çalışması...
Sevenler, çok beğenir...”

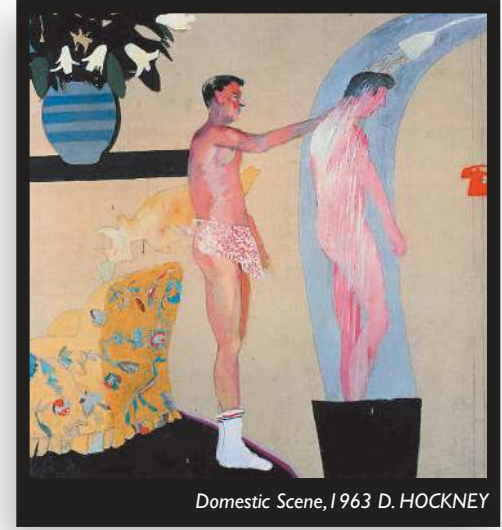

Nighthawks, 1942 HOPPER

Çevirenin Notu:

“Hopper ustadan
‘Gecekuşları’...
Muhtemelen gece yarısı,
New York’ta bir köşe barı...
Henüz cep telefonu
ortalığa çıkmadığından,
sıkılan üç müşteri...
Hancı, bana rom ver!..”

Domestic Scene, 1963 D. HOCKNEY

Çevirenin Notu:

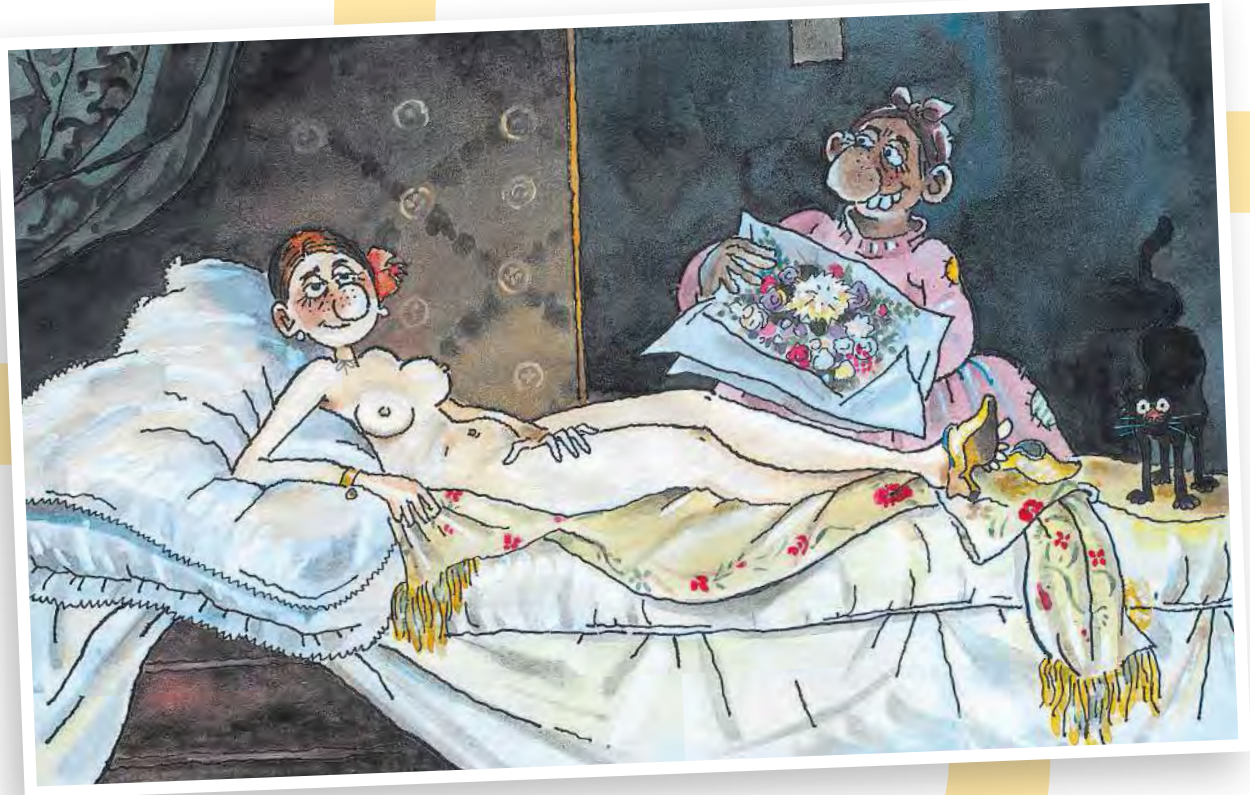
“Hockney ustadan ev halleri...
Klasik duşavurumculuk...
Artı hijyenik renkler...”

Olympia, 1863 MANET

Çevirenin Notu:

“Sahibi Manet miydi bilmem,
Beyoğlu’nda meşhur bir pavyonun
adıydı Olympia... Pavyonuna
gitmişliğim vardır ama aynı adı taşıyan
daktiloyu hiç kullanmadım...”

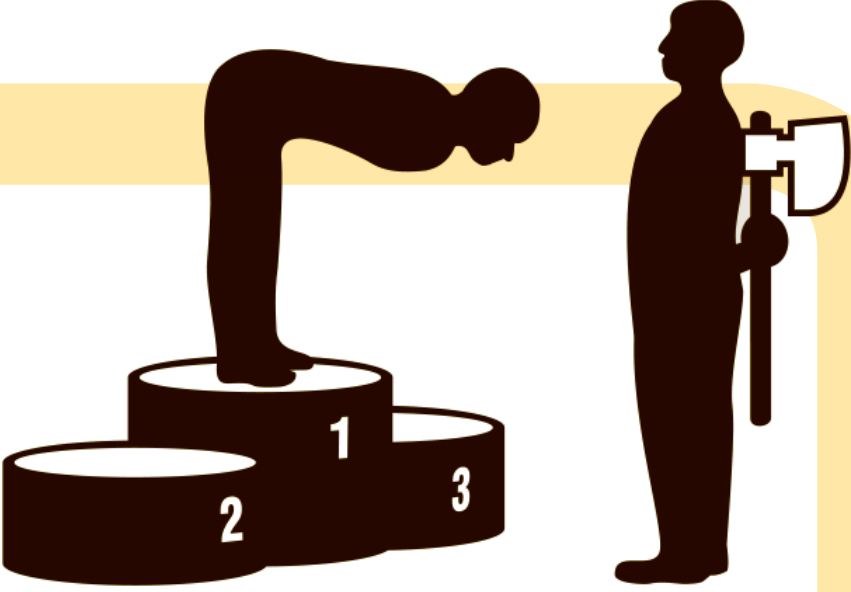

“ Benim ikinci mektebimdi, evimdi tiyatro. O tiyatroların kulisinde, aktörlerin makyaj odalarında, sette dolaşırdım. Aktörlerin makyaj yapmalarını, sıra beklemelerini izler, oradan ayrılmazdım. Tiyatro sevgim, sanat kuruluşum oradan gelir. Ben hep piyes yazarı, piyes rejisörü olmak isterdim.

Çocukluğumda, yazları adada otururken Pırasa adını taktığımız, arkadaşlarla ortak bir teknemiz vardı. Onunla çoğu zaman adanın arka sahiline gider, arabacının hanımı Rum madamın evinin önündeki patates tarlasını kestirmeden geçer, yüksek bir yere çıkar ve günbatımını bekleyerek, kızıl güneşin denize değdiği anı yakalar, işte bir sanat fotoğrafı denilen şeyden çekerdim. Halbuki 400 milyon seneden beri güneş hep böyle batıyor ve ben sanat yapmıyordum. Türkiye’deki fotoğraf anlayışı, benim Pırasa adlı teknem, madamın patates tarlası ve romantik güneş batışlarının arasında sıkışıp kalmıştır.

İnsansız bir şey olmaz. İnsanları sevmeyen insan, fotoğrafçı olamaz. Çünkü harbe giden bir adam niçin harbe gider de resim çeker? Diğer insanlara ‘böyle bir felaket var, bunların peşine düşmeyin, ben sizi seviyorum sayın insanlık, lütfen bu duruma gelmeyin. Ben hayatımı sizin için tehlikeye koyuyorum, yaralanıyorum, ölüyorum. Siz bu fotoğrafa bakarak artık bunu yapmayın bir daha’ diye foto muhabiri ölür. Tabii, insansız bir şey yok ki. Dünyada bir tayyare insan için yapılır, bir yol insan için yapılır. Bir arabanın tekeri insanı bir yere götürmek üzere döner. Bütün her şey insanlar içindir. Yani bir mabet, bir cami neden yapılır; insanlar için yapılır.

Ne yapayım ben de fotoğrafın askeriyim, esiriyim. ”

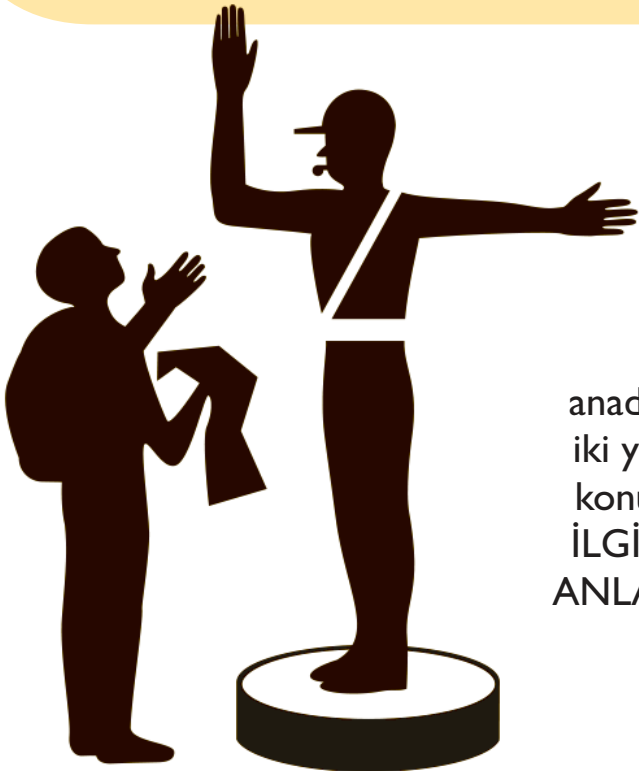

celladına âşık bir halk'a
kimse bir şey yapamaz!

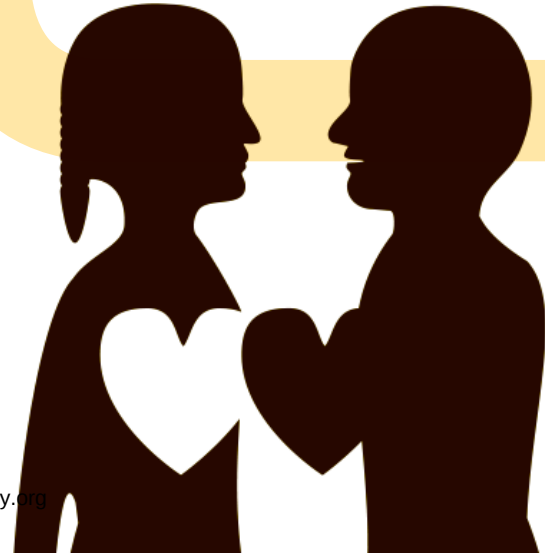
herkes ağzına kadar
başkası dolu!

bencilik ırkçılığın
kişi başına düşen
zavallılık miktarı!

anadilimiz gibi
iki yabancı dil
konuşuyoruz:
İLGİSİZCE ve
ANLAMAZCA!

aşk acısı
geminin gitmiş olması ama
demirinin hâlâ kalbimizde
saplı kalması hâlidir kısaca!

boşuna zorlama aşkım
bizden bir aşk olmaz!

'sen' 'ben' isteyince
olmuyor bize şöyle
sağlamından iyi bir
'biz' lazım!

en derinde
ne duruyorsa
o çıkıyor yukarıya
en sonunda!

seni uzaktan sevmek
aşkların en miyopu!

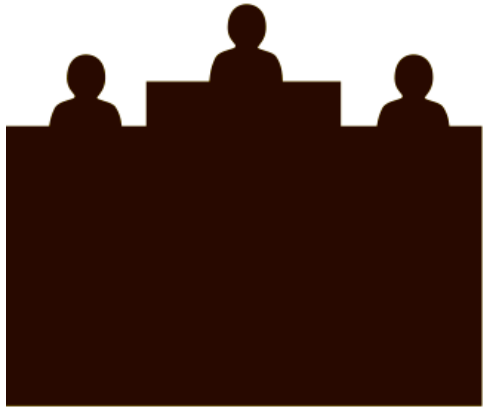

herkes sanki birisinde
mahsur kalmış gibi!

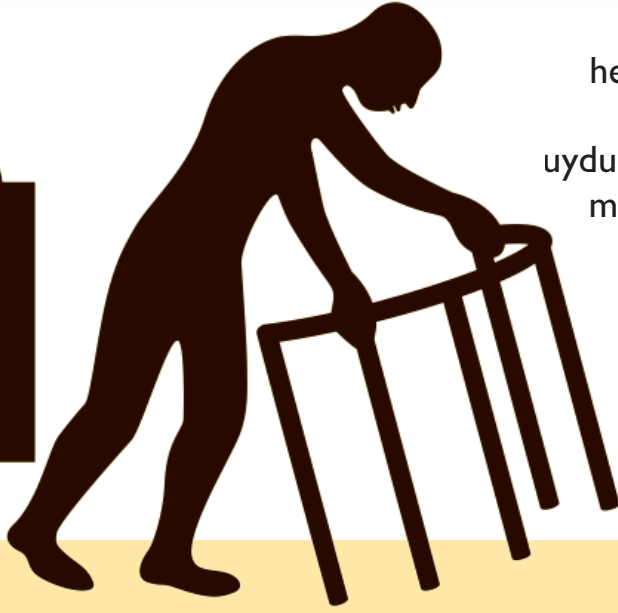

bireysel yapılan hatalara
enayilik diyorlar
toplu yapılanına ise
milli irade!

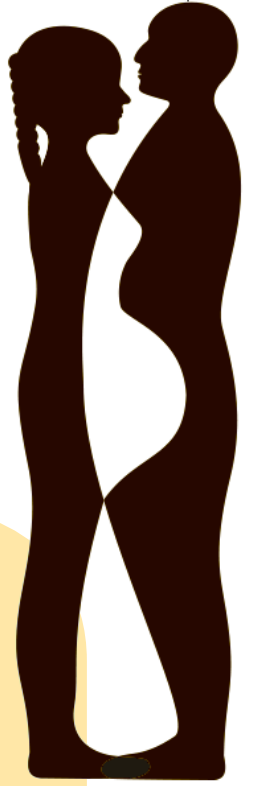

her yurttaş
bir suç
uydurulana kadar
masumdur!

bir insan
iki olmak için sever
üç olmak için
sevişir!

alkol sarhoşluğu
gelip geçer..
iktidar sarhoşluğu
delip geçer!

bir bir daha
biz yapar!

insan hissettiği
yaşta değildir
yaşlandığı histedir!

padişahım çok yavşa!

başkasının fikriyle
polemiğe girme!

gözün rengi
nasıl olursa olsun
her gözyaşı birdir!

lafı götünden anlamayı
analitik düşünmek
sanıyoruz!

doğarsın ve ölürsün
arada bir hayat olduğunu
fark edersen
yaşarsın!

birinden çalarsan
hırsız olursun
herkesten çalarsan
zengin!

yalnızlar
kendi aralarında
ikiye bile ayrılamazlar!

501 NO'LU ODA

501 no'lu oda. Bizim hastanenin en şık odası. Torpilli yani. Çoğunlukla benim ve hekim arkadaşlarımın yakınlarının konuk edildiği oda.

1997 yılında gelmiştim Okmeydanı'na. İçinde düğün salonu, kamyon tamirhanesi, et lokantası, kiraathane, oto galerisi, muhasebe bürosu ve hafriyatçı olan 6 katlı bir binaydı ve benim hayalimde çoktan "hastane" olmaya başlamıştı. Binanın mal sahibi Erzincanlı Hasan Ateş'le haftalarca süren konuşmaların nihayetinde, "mutlu son"a yaklaştığımızı hissetmiştim. Binayı kiralayacak, içindeki tüm kiracıları da yüksek hava paraları vererek çıkartacaktım. Hasan amca son buluşmamızda, "Tamam doktor bey, ben menfi bakıyorum artık" deyince, panik içinde bir süre bakakalmıştım adama. Ama, şimşek hızıyla, onun "menfi"yle "müsbet"i karıştırdığını fark edince, "Tamam Hasan amca, ben de menfi düşünüyorum. O zaman hayırlı uğurlu olsun" diyerek binanın anahtarına kavuşmuştum.

Hastaneyi kurarken, başımdan envai işler geçti. Tepemde hiç durmadan sallanan bürokrasi kılıcı, bitmeyen banka kredileri, ne zaman batacağımı takip eden meslektaşlarım, akılsız dostlarım, kalbinden kötülüğü söylememiş budalalar vs...

Ağızımda kaşıkla yemek masasında uyuduğum gecelerin sonunda ve galiba sadece, anamın hayır dualarıyla, onun "çok istersen olur" düsturuyla hastaneyi ortaya çıkarabildim.

Aslında baştaki soruyu sormanın tam sırası: Ben bu hastaneyi niye kurmuştum? Makinelerin sahibi

olacaktım öncelikle. Patron olacaktım bir nevi. Ama, farklı bir patron! "Bakın, hastanecilik, üstelik özel hastanecilik, başka türlü de yapılabilir" diyebilmek içindi tüm çektiklerim. En sevdiklerimin son yolculuklarından önce uğradıkları zorunlu bir istasyon olabileceğini ise hiç aklıma getirmemişim!

501 no'lu oda. Babam'ın, Metin Erksan'ın, Tuncer Necmioğlu'nun, kader birliği yaptığım doktor arkadaşım Aydın'ın ve en son olarak da Erhan'ın yattığı oda. Ahmet Erhan'ın yani...

Resim aynı. Acilin önünde yaptığım mutut cenaze konuşması ve oradan cenaze aracıyla gönderilen yolcularımız.

Kendime soruyorum artık, ben bu hastaneyi dostlarımla, sevdiklerimle, yakınlarımla, son günlerinde, temiz ve soğuk çarşafların arkasından hüznü bakışmalar ve sessiz ağıtlar yaşayayım diye mi kurdum? Ne büyük bahtsızlık ve ne çaresiz bir hayal kırıklığı...

Erken sabah ziyaretlerimin birinde, 501 numarada üç kadın, Erhan'ın günlük rutin vücut temizliğini yapıyordu. Biri, cefakâr ve sevgili eşi Hacer, diğerleri hemşire ve temizlik görevlisi. Bir süredir yatağa bağımlı olan Erhan, sessizce ve tepkisizce, yapılanları izleyerek yatağında yatıyordu. Kapıda biraz durdum ve bekledim. Sonra fark etti beni ve baktık bir düre "Ah kardeşim!" dedim içimden. "Yan yana yürüdüğümüz, sarhoş olup ağladığımız, kucaklaşıp coştığımız, uykulu, uykusuz, hiç bitmeyecek zannettiğimiz, gençliğimiz, gecelerimiz..."

Bir hinlik geldi aklıma: "Tamam, birader" dedim. "Evet,

böyle bir hayalimizi hatırlıyorum. Etrafımızda kadınlar olacaktı. Onlar fır döneceklerdi. Biz yan gelip yatmışız. Keyif keke. Ama sanki bu değildi" dedim, sırtarak. İnce, kararmış dudaklarını güçsüzce açıp, gülümsedi.

Birkaç gün sonra da kaybettik...

Acil önündeki mutut cenaze törenine dönelim. Şöyle dedim orada: "Namık Kemal'in bir dizesi geliyor aklıma, 'Bais-i şekva bize hüznü umumdır Kemal / kendi derdi gönlümün billah gelmez yadıma.' Dünyanın tüm dertlerini öylesine yüklenmişim ki, kendi derdim aklıma dahi gelmiyor diyor, Namık Kemal. Evet... Ahmet Erhan, tam da böyleydi işte. Sisin içinde kaybolmuş bir fener gibi, dünya derdinin içinde kaybolmuş birisiydi. Öylesine kaybolmuştu ki, artık cüssesini de seçemez hale gelmiştik."

Erhan yerini, yazdığı şiirlerle belli ediyordu ama! Kısacık ömür denizinde bir deniz feneri gibi ses verdi hep. Kaybolmuş, yitip gitmiş vücutuna, ancak çıkardığı iniltilerden, yani şiirlerinden ulaşabilirdiniz. Dünyanın en içten, en yakıcı, en sade ve pürüzsüz şiirleriydi bunlar. Bulduğunuzda kaybolan ve yeniden, bir başka karanlığın ya da sisin içinden, yeni iniltiler çıkaran bir deniz feneriydi Erhan.

Steinbeck'in 'Bitmeyen Kavgası'nda, roman kahramanı, ölen yoldaşını, toplanan kalabalığın önünde şu cümleyle uğurlar ve bu kitabın son cümlesidir: "O, kendisi için hiçbir şey istemedi yoldaşlar, hiçbir şey istemedi!"

Ahmet Erhan, bu dünyada, kendisi için hiçbir şey istemeden yaşadı ve öldü. Ben şahidim. 🌟

BİR TATLI BARETTA

Üst üste sigaralar içtim, çok güzel kızlar geçti, biralar... Paris, günlerden 2 Ramazan, bir Mehmet Efe Neden hiç durmadan saatlerine bakar bu ihtiyarlar Aslan neden haramdır, ne diyor Mutezile?

Ezan okunurken teybin kapatılmasına bazen inandım İnandım bir insanın başka bir insanı doğurmasına... Sinema çıkışları ah süperleştirmesin seni Kırılan kalbine kâfi bir tatlı Baretta.

Muaviye'yi yaratan Allah'a inandığıma da inandım Duman oldu gençliğim lâkin hazmettim bunu Katil polis çölü kana buladığında Azmettim, haktır atın asfalta vurduğu...

Bazarov inancıyla çektim iskarpinleri kotun altına Çok paslı filmler çektim dişlerim kamaşmadan Allah varsa devlet şirktir, duyan safına çekilsin -Paris bu yaz çok sıcak öf- Çekilmiyor başbakan...

NEDEN ACI BİBER?

Biber konusunda idolüm annemdi. Çünkü Annem evde acısız hiçbir şey pişirmezdi. “İnsanın ağzı yanmalı ki, yemeği ciğerlerinde hissetsin.” derdi.

Nasıl damarımda kan olmadan yaşayamazsam, acı biber olmadan da yaşayamam. Ama acı biber derken, illaki taze acı biber olmak zorunda; yeşil veya kırmızı. Pul biber, toz biber beni o kadar cezbetmez; çünkü tazeliğin verdiği zindeliği ve dinamizmi pul biber veremez.

Benim her lokmada ağzım yanmalı. Bütün mesele bu. Sabah kahvaltıda sertliğine göre üç tane biber yerim, beş tane öğlen yerim, beş de akşam yerim: etti on üç. On üç tane biberimi sayarım, iki üç tane de otlakçılar için alırım yanıma; çünkü olmadık biri der ki: “Bir tane de bana ver abi.” Biberleri cebime doldurur, her gün ortalama on beş tane biber yerim...

Otlakçıların en büyüğü Selami Şahin'dir. Bir gün otellerin birinde, sinemayla ilgili bir kokteyldeyiz. Masada kelli felli insanlar var. Selami Şahin de aralarında. Benim de cebimde üç tane biberim var; üç tane ama hepsi bomba gibi biberler. O üçü benim akşam yemeğimi rahat götürür; ufak ufak ısırarak yiyeceğim... Biberlerimi cebimde tutuyorum tabi, çünkü ortaya koyunca hemen el uzatıp alıyorlar... Bir tanesini çıkarıp yemeğe başladım, derken yemeğin çeyrek kısmı bitti. Cebimdeki diğer iki biberi de çıkardım, masaya koydum. Birini ısırdım, tabağıma koydum, kaldı mı bir buçuk biber. Selami Şahin bir anda fark etti biberleri: “Hemşerim” dedi, “Acı mı o?”

“Acı.” dedim. Daha yer misin, yemez misin demeden elini uzattı, masadaki tüm biberi aldı, tek seferde ağzına attı, gözlerinden ateş çıktığını gördüm. “Nasıl?” dedim. “İyi mi?”

“Çok iyi yahu, bu ne ki bana: hava gazı!” dedi.

Pat! Önümdeki diğer yarımı da aldı. O biberi aldı ama, orada benim kafama sıkırsa daha iyiydi.

Dedim: “Napın abi sen, yedin hepsini!”

“Ne yani yemese miydim?”

“E abi biz ne yiyeceğiz?”

“Başka yok mu ki sende?”

“Biber tırıyla mı geziyorum ben abi!” dedim. Biber bitti, ben de bittim. Ne yemekten, ne de geceden zevk aldım. “Ben gidiyorum.” dedim biraz sonra. Selami: “Nereye?” dedi,

“Bibersiz masada ne işim var benim!” diyerek kalkıp gittim oradan...

Bir gün de Karadeniz'de bir film çekimine gitmiştik. Tabii biber konusunda da tedariksiz gitmişim. Çalıştığımız köy evine baktım; adam tenekeden iki tane saksıya süs biberlerini ekmiş; rengârenk duruyor saksılar. Ben de biber bulamamıştım bir türlü. O saksıları da öyle görünce, gözümü ayıramadım doğrusu. Sahibi de Şakir amcaydı. “Şakir amca” dedim “Şu biberlerden biraz yiyebilir miyim?”

“Ohoo yenmez oğlum onlar.” dedi,

“Niye?”

“Süs içindir onlar, yemezler onları burda.”

“Yahu amca” dedim, “Ben biraz yesem?”

“Vallahi sen bilirsin, ama zehirlenirsin, çünkü biri kazara yedi çok acıymış ölüyordu” dedi.

“Çok iyi o zaman ben biraz yiyeyim.”

“İstedğin kadar ye ama ben mesuliyet almam.” dedi... Saksıların üzeri rengârenk biberlerle tıka

basa doluydu. Birkaç tane topladım, cebime attım; gerçekten de bomba biberlerdi. Çekimler on beş gün sürdü. Ben o on beş gün içinde, saksılarda bir tane biber bırakmadım; hepsini yedim, yedim ama Şakir amca durumdan habersiz... Derken çekimler bitti, vedalaşıp gideceğim. Şakir amca yanıma geldi ve dedi ki: “Biraz biber götürseydin Menderes”

“Seneye artık Şakir amca.” dedim,

Şakir amca yüzüme baktı ve şöyle dedi:

“Ne seneyesi yahu, mina koymuşsun biberlerin, bütün tenekeyi bitirmişsin, bir tane bile kalmamış!”

Son yirmi yıldır biberlerimi Adana'dan direkt getirtiyorum. Ama kendim de yetiştiriyorum. Şile'de küçük bir bahçem var, senede nerden baksan yirmi-otuz kilo acı biber yetiştiriyorum. Her çeşit acı biberim var, gittiğim yabancı ülkelerin neredeyse hepsinden farklı farklı biberler getirdim; Şili Biberi var, Meksika Biberi var, var oğlu var. Her yıl bahçemde, ortalama yirmi-yirmi beş çeşit acı biber ekiyorum. Karıştırmayayım diye de biberlerin isimlerini kendim koyuyorum.

Mesela bende bir tane “Halilöldüren” var. Halilöldüren bir parmakdan daha kısa, kırmızı, oldukça sempatik bir biber. Halil Ergün geldi bir gün Şile'deki bahçemize. O da acıyı çok sever. Balkonunda yetiştirmek için birkaç tane fide istedi; ekim, aldı götürdü evine. Neyse biberleri toplayıp yeme sezonu geldi, bir gün telefon çaldı, Halil abi telefonda; bağıırıyor, ağlıyor: “Yandım ben ölüyorum!” diye diye... “Abi” dedim, “Yapacak bir şey var mı?”

“Yok!” dedi, “Bu nasıl biber! Sen napın! Ben böyle bir şey görmedim hayatımda, bir ısırdım elim yüzüm şişti!”

Dedim: “Yavaş yavaş yiyeceksin, sen ona normal biber gibi davranırsan olmaz ki abi.”

O bibere de isim bulamamıştık, o günden sonra biberin adı “Halilöldüren” oldu.

Şu yaşıma kadar sayısız biber yedim, birçok farklı biber tattım. En unutamadığım biber ise Taksim'de yediğimdi. Bir kalite kontrol işlemiydi devletin Taksim'de yaptığı; orada insanların acıya karşı direnci sınandı. Fakat öğrendiğim bir şey var ki; toplumun çektiği acı, bizim yediğimiz biberlerin hepsinden daha fazla...

Yani demem o ki; gerçekler biberden daha acı... 🌶️

TÜRKİYE'DE KADININ BİLİNÇALTIYIM

Annem Erzincanlı, ağa kızı. Babam mekteb-i hukuk mezunu. Babam bir sebeple Erzincan'a gidiyor, annemi görüyor ve on üç yaşında annemi nikahlıyor.

Hayatın kirli tarafıyla karşılaşmadım. Zengin bir ailenin el bebek gül bebek, şımarık bir piçi olarak büyüdüm.

Muazzam bir kütüphanede emeklemeye başladım ben. Ancak kitaplarda anlatılan şeylerle, mahallede anlatılanların birbirine benzemediğini gördüm. Ünzile odur işte. Köyün son çitine gitmeye korkar, çünkü dünyanın orada bittiğine inanır.

Sekiz yaşındayken çok azıp kudurduğum için, onunla konuşayım, uslu durayım diye bir kuzu almışlardı. Kuzuma 'Mido' diye bir isim koydum. 'Şarkısız canlı mı olur' deyip, kuzuma bir de şarkı yaptım. 'Mido güzel kuzu / annesinin yavrusu' diye. İlk böyle başladı diyebilirim söz yazma ve beste yapmam.

Çocukken sekiz kere boğuldum. Suni teneffüslle kurtuldum. Çünkü ben Trabzon'dan Sivastopol'a gitmek istiyordum yüzerek.

Liseyi bitirene kadar Trabzon'daydım. Karadeniz'de denize gündüz girmez, gece girer mahalle kızları. Elbiseleriyle girerler, el ele tutuşarak, şarkı söyleyerek, dönerek serinlerler. Fazla da açılmazlar. Sonra langoz dediğimiz su anaforları olur suda. Kızlardan biri bu langoza ayak baş parmağını kaptırdımı, o halka döne döne bütün kızları içine alır. Bırakmaz asla. Sonra da dışarıya Japon feneri gibi çıkarlar. Boğulduktan sonra.

Seksten hoşlanıyorum ama öyle şartlarım var ki yerine gelemes. Bana göre adam hiç kaka yapmayacak. O yüzden ayrı evlerde oturmak en iyisi. Kadına kulaktan girilir, aşağıdan değil. Hormonlar seçiyor birbirini. Sadece erkek kadını değil, erkeği de seçiyor erkek. Kadın kocasını kıskanmıyor çoğu zaman, öteki kadını kıskanıyor. Erkek de öbür erkeği. Erkek umumi kadınlara, başka erkeklerin çükleriyle buluşmak için gidiyor. Eşcinsel tarafı yolluyor onu oraya. O kadar da önemli değil seks. Tek başına da yapılabilen bir şey.

Ev benim için yatak ve mutfak, o kadar. Evim, damım, yuvam gibi bir şey yok bende. Kızlarımı tiyatro kulislerinde, dekor sandıkları üzerinde büyüttüm.

Deli sıfatını ben taktım kendime. Tabii ben o deliyi biraz da veli anlamında söylüyorum. Veli, Yunus. Yunus kadar da iyi bir şairim. Şarkı sözü yazabilmek için aruz ve hece bilmek, en önemlisi de dünya literatürünü okumak lazım. İki şiir kitabı çıkardım. Birincisinin ismi 'Senin İçin Sana Değil'di. İkincisinin ismi, 'Şiir Şimdi'.

Ben birey değilim. Ben kalabalık bir nesneyim. Ben tek başıma radyoyum, televizyonum, konserim, orkestrayım, her şeyim. Türkiye'nin ilk anarşist kızıyım ben. İlk çiçek kızıyım. İlk hippisiyim. Ben Amazon kadınıyım. Türkiye'de kadının bilinçaltıyım. *

Derdi söze
hapsedilebilir olan,
daha dertle
tanışmış mıdır?

Dünya kendi
hakikatleri hakkında
tamamen yalancı ve
ikiyüzlüdür.

Mesafe almak diye
bir şey yokmuş,
mesafeyi anlamak
varmış.

Bir söz, bir hakikat bütün dünyayı,
milyarları dolaşüyor da ne bir sahip,
ne bir göğüs kafesi buluyor
sığınıp saklanacak.

Aldatılmada insandan
umudu kesmenin eşsiz
huzuru vardı. İnsandan
kesilen umut, Tanrı'ya
yaklaştırıyordu.

İnsan zaten dertli değildir,
derdin kendisidir. İnsan öyle büyük
bir derttir ki, bu büyüklükte bir şeyin
kendine sığacağını aklına getirmez de
bunu dünyanın, hayatın derdi sayar.

Bazı şeyler düşünerek değil, üzülererek öğreniliyor.

Kolay geçen bir hayatta
kolay sorular mı
sorulmuştur?

Ve ben, beğendiği şeylere
el atmayan, hemen o yığınlardan
birine katmaya çalışmayan
insanları erdemli bulurum.
Başka çarem de yoktur.

İnsanın ömrü herhalde
bu yüzden uzun, bir halt
ettiğinden değil, ne halt
olduğunu on-on beş
senede bir anlamasından.

Herkesin kendi yerine
yaşadığı ve kendi yerine
öldüğü söylenir hep, ama
herkes kendi de değil,
kendi yerinde de.

Kendinizi yok etmeyi, en azından
yok saymayı düşündüğünüz bir
anda, birisi bir kahve ısmarlayıverir;
ve bir kahveye fit olup yaşama
devam etmeye karar verirsiniz.
Değişen bir şey yoktur tabii - ve
bu kimse yeni biri de değildir.

Birinin taş duvardan öğrendiğini
başkası derste öğrenebilir,
köpeğin gözlerinden öğrenip
ezber ettiğini öbürü bir mısradan
duyabilir. Sesler ve görüntüler
hep anlatır çünkü, yeter ki
tanıklıktan kaçma, duymadım
görmedim deme.

Kendini bir kez çıplak gözle
görebilse insan, bir bakabilse
yapamadıklarına değil
bu hali ile yapabildiklerine
şaşar.

OLMASAYDI SONUMUZ BÖYLE

Belli başlıklarla tanımlanmayı, kategorize edilmeyi istemem. Sanatın yolunu tıkayan, ufkunu daraltan bir şeydir bu. Ben, halkın ve hayatın sairi olmayı daha anlamlı bulurum. Sokak, halkın ve hayatın nabzını en iyi yansıtan yerdir. Hüzün, öfke, isyan gibi temalar da sokağın bir yansımasıdır. Sokağa sırtını dönen sanat, halka da sırtını dönmüştür; iflah etmez.

Üç gün süren bir posta treni yolculuğuyla Haydarpaşa'ya adım attığımda martıları, vapurları, denizi ilk defa görmenin heyecanıla dilim tutulmuştu sanki. Babam beni Haydarpaşa Lisesi'ne kaydedip geri döndükten sonra yatakhane'deki ilk gecemin penceresinden, sabaha dek İstanbul'un ışıklarına bakıp ağlamıştım. Ben on bir yaşında, tek başına, kasabalı bir çocuktum. İstanbul ise kaç bin yaşında, çok kalabalık ve cehennem kuyusu bir İstanbul'du. Hep yendi beni İstanbul! Hep hırpaladı, hep dövdü! Kaç defa kaçıp gittim. Her defasında tatlı yalanlarla geri çağırıp yine kucağına oturttu, yine dövdü. Böyle böyle gerçek hayatı öğrendim. Buruk hüznüleri, kırık ayrılıkları, yenik aşkları, yalnızlıkları öğrendim. Düşüp kalkmaları, yıkıp yapmaları, parçalayıp bütünlemeleri, bitirip başlamaları öğrendim. Susmaları, ağlamaları, şişeye sığınmaları,

tren yollarında bağırımları öğrendim. Sevişmeyi, dövüşmeyi, direnmeyi, savaşmayı öğrendim. Böyle böyle kendimi öğrendim.

Lisedeyken Batı edebiyatından okumadığım eser, Batı müziğinden dinlemediğim plak kalmamıştı neredeyse; tam bir Batı kültürü hayranıyım. İlk sarsılmam, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının asılmasıyla oldu. Sanki yüreğim cehennem ateşiyle kavruluyordu. Bu kez çılgınlar gibi devrimci kitaplara dadandım ve hayatımın bütün akışı değişti. Genetik kimliğime geri döndüm, bütün bildiklerimi parçaladım ve kendimi yeniden inşa ettim.

16 yaşından itibaren resimden para kazanmaya başlamıştım. Kısa süreli akademi sürecinden önce de, sonra da resim atölyem vardı. Yüzlerce kitap, dergi kapağı, afiş, poster, amblem çizdim. O zamanki sol mücadele resimlerinin, mitinglerin ve 1 Mayıs afişlerinin, çoğunu ben yapıyordum. 16 yıl bu şekilde yaşadım.

Çok yakından tanıdığım Adil Satmış, Toptaşı Cezaevi'nin müdürüydü. Odasında her gün saatlerce sohbet eder, Antep fıstığıyla viski içerdik. Çoğu

zaman aynı cezaevinde yatan Yılmaz Güneyi de çağırırdı, ona konyak ikram ederdi. Yılmaz abi; konyak ve çikolata severdi, çok alçak bir ses tonuyla konuşurdu, dirseklerini dizlerine dayayıp avuçlarını iki yana açarak saatlerce projelerinden bahsederdi. İnanılmaz kibardı ve hep gülümserdi. Beni ince ince süzer, konuştuğum zaman büyük bir merakla dinlerdi. Gözleri rahatsızdı. Ona ahşap ve aydınardan bir abajur yapmıştım. Üzerine "Her yeni gün bir sınavdır" yazmamı istemişti, çocukça sevinmişti.

Ahmet Kaya, damatla alakası olmayan bir damat adayı olarak girdi hayatıma. Kız kardeşim Gülten'le işi pişirmişler, Gülten getirip bana tanıştırdı. İlk görüşmeye kucağında rakı şişesiyle gelince daha baştan kanım ısındı. Sonra uzun bir yolculuğa çıktık üçümüz. Resimlerle, şiirlerle, bestelerle beslenen; seyahatlerle, konserlerle, çekimlerle süslenen ve kavgalarla, kırgınlıklarla, ayrılıklarla uslanan ve fakat en derin yürek hücrelerine kadar sızmış muhteşem bir dostluğa yaslanan bir yolculuktu bu...

Ama heyhat! Olmasaydı sonumuz böyle! ✨

Çizgiler: Kutlukhan Perker

“Her katilin
bir hikâyesi vardır,
o hikâye ki,
size insanı
anlatır.”

Tapınak Fahişeleri

“Karakteri karakter yapan, sayılamayan, görülemeyen,
sıralanamayan, habire değişen özelliklerinden
bahsediyorum; örneğin yardımsever olmasından,
öldürme dürtüsünden, kıskançlığından, korkaklığından,
kendisini ilgilendirmeyen işlere burnunu sokmasından,
idealistliğinden, sadece kendini düşünmesinden,
nedensiz yere kötülük yapmasından, acı çekmekten
hoşlanmasından, durup dururken yalan söylemesinden,
şahane bir hayat sürerken her şeyi bırakıp kaçmasından,
çirkinliğiyle övünmesinden, acı çektirmekten zevk
almasından, dört rakamlı sayıları kafasında çarpıp
bölebildiği halde alışverişe çıktığında kazıklanmasından,
gözünü kırpmadan insanları öldürdüğü halde ayağı kırık
bir kediye gördüğünde gözyaşlarını tutamamasından,
daha akla hayale sığmayacak yüzlerce niteliğinden.
Bu niteliklerin somut bir kahramanda iç içe geçerek,
olaylar karşısında değişmesinden, gelişmesinden
söz ediyorum.”

İnsan Ruhunun Haritası

“Tasarlanmış cinayet iyi bir organizasyonu gerektirir. Zamanın, mekânın, cinayet aletinin doğru seçilmesi, ortalıkta kanıt bırakılmaması ya da sahte kanıtların bırakılması gibi zekâ gerektiren davranışların yanında, birini öldürebilecek kadar soğukkanlı bir cesarete veya vahşiliğe sahip olmalıdır insan. Konuşurken, yazarken basit olgularmış gibi görünen bu gereklilikler cinayet anında yerine getirilmesi oldukça zor eylemler haline gelebilir. Hele bir de cinayet anında sürprizlerin ortaya çıktığını düşünürsek... Evet evet, bundan eminim, bence de kusursuz cinayet yoktur.”

Agatha'nın Anahtarı

“Hepimiz gençtik; yaşlı olanlarımız da vardı aramızda ama hepimiz gençtik. Onlar, insanları, çiçekleri, karıncaları, kuşları, balıkları ve yıldızları öldürmek için çıkmışlardı sokağa. Hepsi yaşlıydı; genç olanları da vardı aralarında ama hepsi yaşlıydı. Ve hepsi silahlıydı. Çeşit çeşit sustalılardan otomatik tabancalara kadar iyice bir kuşanmışlardı silahlarını. Bir köşe başında bekliyorlardı bizi. Bekledikleri yerde karşılaştık. Belki daha elverişli bir köşe başı ve daha uygun bir zaman bulunabilirdi ama bu karşılaşma kaçınılmazdı. Çatışma uzun sürdü. Karanlık bir dönemin bitişinden karanlık bir dönemin başlangıcına kadar. Yenilmiştik. Yenileceğimiz belli değildi ama çok da şaşırmadık. Şimdi kaçıyoruz işte. Yakalanmamak için, yeniden dövüşebilmek için kaçıyoruz. Belki de bastığımız bu ham toprak İstanbul'un karanlık, suskun sokaklarıydı. Bırakıp geride karımızı, çocuğumuzu, basılacak evimizi terk ediyorduk. Sıcacık, dost bir evin özlemi en çok böyle zamanlarda çöker insanın içine.”

Çıplak Ayaklıydı Gece.

“Hayat, canlılara öncelik tanırdı. Ölenlerin görüntüleri, sesleri, kokuları, anıları, izleri ağır ağır silinir giderdi. Acı, ama galiba başka yolu da yoktu. İnsan pek de vefalı bir varlık değildi. Önemli olan ölenleri tümüyle unutmamak, ruhlarından bir parçayı benliğimize katarak, onların gönlünüzde yaşadığına kendinizi ikna etmekte. İkna etmekte diyorum çünkü zamanla yüzlerini bile hatırlamakta güçlük çekeceğimiz sevdiklerimizin ruhumuzdaki etkileri, yaşamın canlı görüntüleri, sarsıcı olaylarıyla ağır ağır silinip giderdi.”

İstanbul Hatırası

“Suçu önlemek için suçluyu yakalamanın, adaleti sağlamak için yasaı uygulamanın hiçbir işe yaramadığını karşılaştığım yüzlerce olayda bire bir yaşayarak öğrendim. Keşke öğrenmemiş olsaydım, diyorum çoğu zaman, keşke yalan da olsa dünyada adalet diye bir şeyin var olduğuna inanabilseydim. Ama inanamıyorum. Çünkü insan denen bu tuhaf yaratığı kötülükten uzak tutacak ne bir güç var, ne de bir yasa.”

Kavim

HAYAT

Bana da diyorlar ki çok mütevazı bir insansın.

Aslında hiç de mütevazılıkla açıklanabilecek bir şey değil. Hayat zaten ne olabilir ki yani? Hava aynı hava. Bir yerde biraz kirli, bir yerde biraz temiz, vesaire... Yağmurlu ya da güneşli... Hayat, bir hayat yani. Bunun için çok fazla bir artistliğe falan gerek yok. İnsana güç veren şey kendi istediklerini yapmak. Kendi olmak.

Sadece müzik yapmaya karar verdim. Çünkü sert hayat, çok fazla seçenek barındırmıyordu. 'En çok sevdiğim şey müzikti ve onu yapmalıydım' dedim ve bir cesaret örneği sergiledim kendime. Müzik yapmaya başladım... Müzik sadece şarkı söylemek veya gitar çalmak değildir diye düşünüyorum. Yaptığınız müziğin hayatta bir karşılığı vardır.

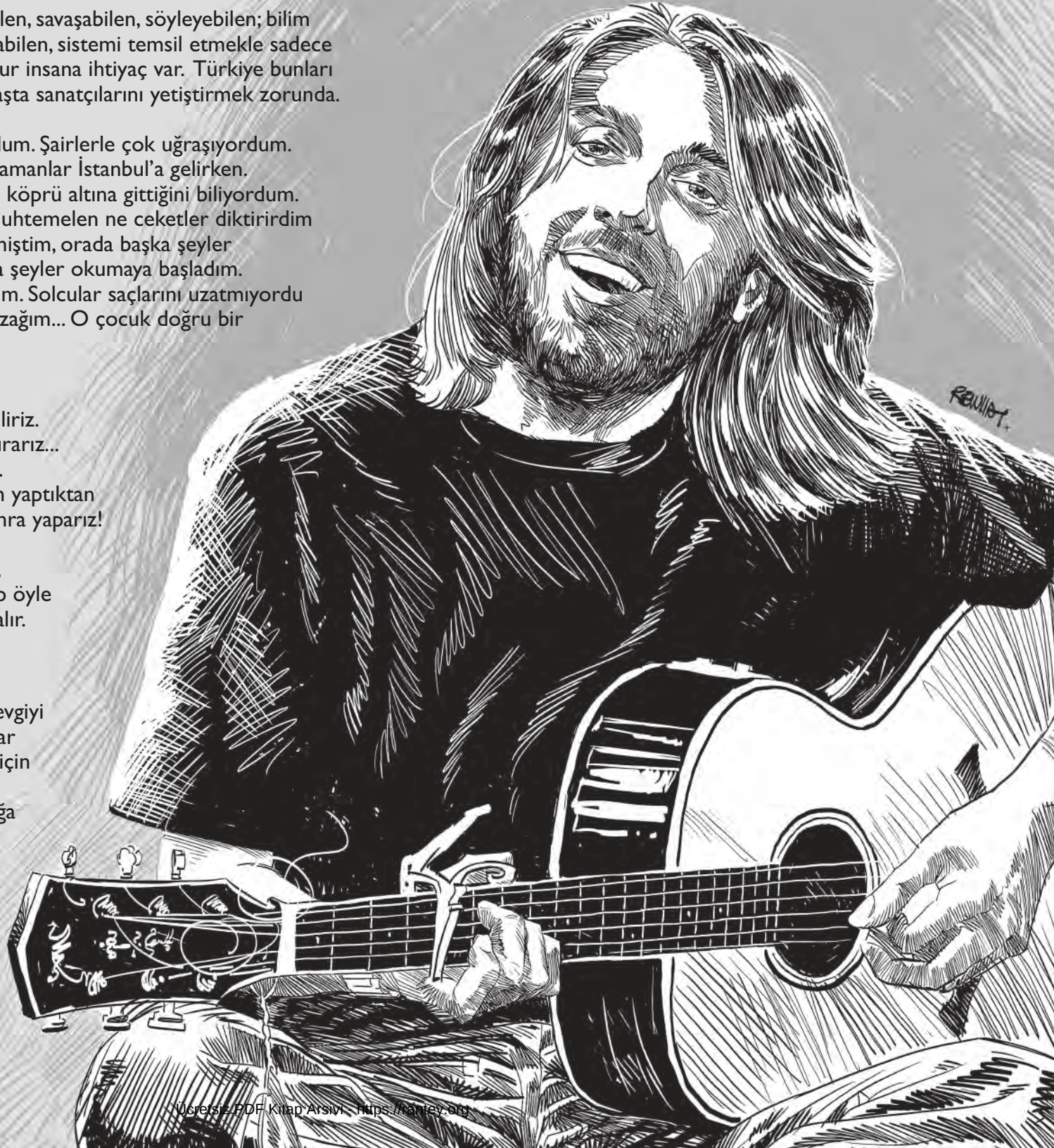
Sanatçılara ihtiyaç var. Konuşabilen, savaşılabilen, söyleyebilen; bilim insanlarına ihtiyaç var. Cesur olabilen, sistemi temsil etmekle sadece yükümlü olmayan ve birçok cesur insana ihtiyaç var. Türkiye bunları yetiştirmek zorunda. Ama en başta sanatçıları yetiştirmek zorunda.

Çocukken şiirle güzel oynuyordum. Şairlerle çok uğraşıyordum. Bir ceket yaptırmak istedim o zamanlar İstanbul'a gelirken. Şair ceket. Geldiğimde şairlerin köprü altına gittiğini biliyordum. Kocaman bir yalana hazırdım, muhtemelen ne ceketler diktirirdim kendime... Köyümden çıkıp gelmişim, orada başka şeyler okuyordum, burada başka başka şeyler okumaya başladım. Solcu bir babanın solcu oğluydum. Solcular saçlarını uzatmıyordu o zaman. Dik yakalı devrimci kazağım... O çocuk doğru bir çocuktur. Hep o çocuk oldum. Hiçbir şeyi terk etmedim.

Devrimi düşünebiliriz, düşleyebiliriz. Hatta yetmez, bir sistem bile kurarız... Sistemimiz şöyle olsun vesaire... Bunu ne zaman yaparız? Devrim yaptıktan sonra. Bok devrim yaptıktan sonra yaparız!

Şu anda düşünüyorsan yaparsın, yapmaya başlarsın. Sonra da, hep öyle yaşarsın. Ve bu böyle böyle çoğalır. Hayatla da böyle bi anlamlı ilişki kurarsın.

Bir sevgi yaratmak ya da olan sevgiyi büyütmek lazım. Savaşın ne kadar kötü bir şey olduğunu anlamak için savaşmak zorunda değiliz. Barış içinde bir dünyayı, bütün insanlığa dilemek isterim. Tüm kalbimle bunu dilerim... Ve umarım da çok yakında hayat biraz daha iyiye gider. 🌱

“

**Hayat belki
upuzun bir caddedir,
her gün bir kadının filesiyle geçtiği**

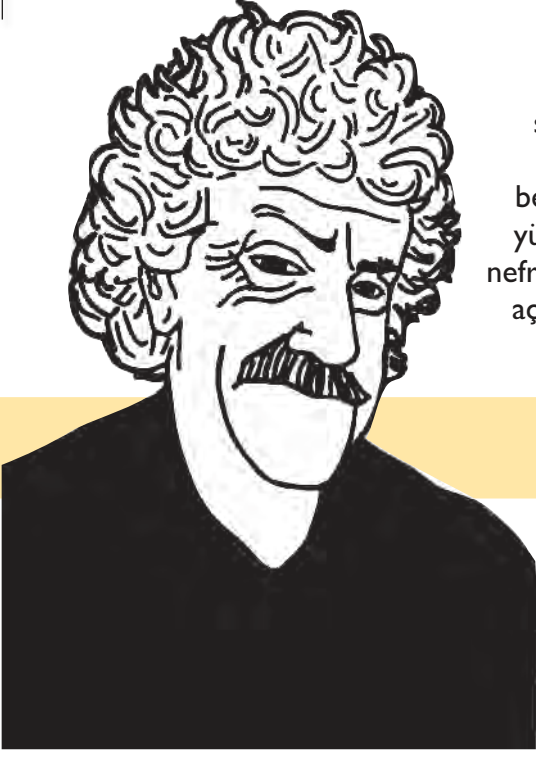
**Hayat belki
bir urgandır,
bir adamın kendini asıverdiği**

**Hayat belki
okuldan dönen bir çocuktur**

**Hayat belki
iki sevişme arası yakılan bir sigara
ya da bir yolcunun şaşkın sevinci,
şapkasını kaldırıp
sebepsiz bir tebessümle
“Günaydın” diyen**

**Hayat belki
senin buğulu bakışlarında
benim gözlerimin kapandığı
o andır**

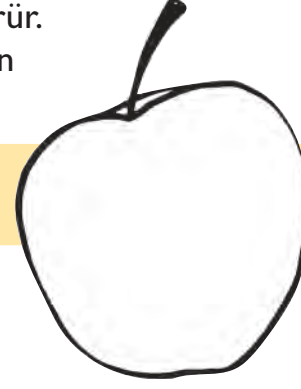
”

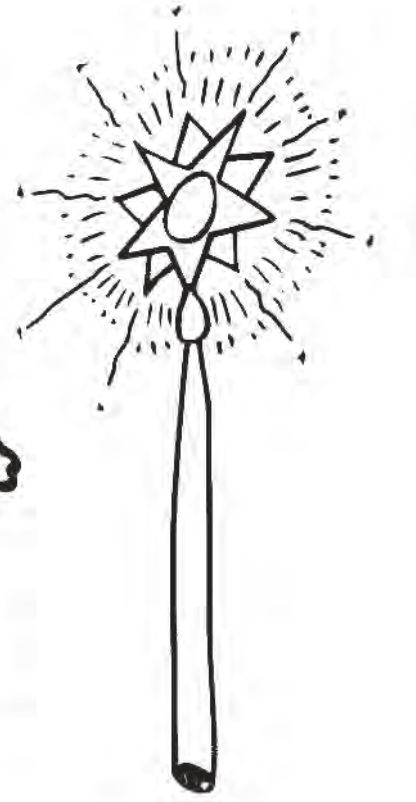
Bizim kafaları genellikle neyin keskin tuttuğunu söyleyeyim: Nefret. İnsanoğlunun nefretten bunca enerji ve heves üretebilmesine trajedi diyebiliriz belki. Kendinizi beş metre boyunda ve hiç durmadan yüzlerce kilometre koşacak gibi hissetmek isterseniz nefret, kokaini havada karada geçer. Hitler mağlup, müflis, açlıktan kıvranan bir ulusu sadece nefretle diriltmişti.

İktidar yozlaştırır ve mutlak iktidar bizi mutlak yozlaşmaya götürür. İnsanoğlu, güçle sarhoş olan şempanzedir.

Geriye konuşulacak iki önemli konu kaldı: Yalnızlık ve can sıkıntısı.

Büyük edebiyat eserlerinin hepsi insan olmanın ne büyük şanssızlık olduğunu anlatır: Moby Dick, İlyada ile Odyssea, Suç ve Ceza, İncil...

Öfke nöbetim, televizyonuma bu adı verdim.

Bugünlerde çoğumuz evlendiğimizde sadece bir kişi ediniyoruz. Kadının esas derdi, kocasının yeterince kalabalık olmayışı olabilir. Adamın esas derdi, karısının yeterince kalabalık olmayışı olabilir.

Ateşli silahlar da iyidir. Ne yağ, ne nikotin, ne de Kolesterol içerirler.

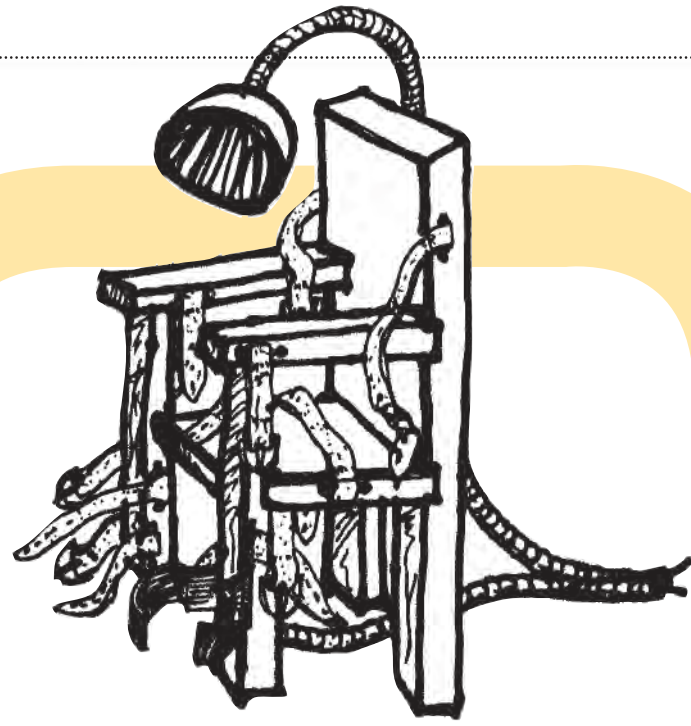

Ne dostane ve masum görünürseniz görünün, hiçbirinize güvenemem. İnsansınız çünkü.

Aklı başında bir insan,
aklını kaçırmış bir toplumda
herhalde deli görünecektir.

Hiçbir hayvana, sadece
insanlara değil, tavuk ve
domuzlara da hayatı
layık görmemek lazım.
Hayat çok acı çünkü.

Meşale, lise öğrencileri ve
devlet başkanları dahil
herkesin, neredeyse
dört bin yıl önce yaşamış
Babil Kralı Hammurabi'nin
yasalarına boyun
eğmesidir. Aynı yasaların
yankısını Eski Ahit'te de
görebilirsiniz. Peki hazır
mısınız? 'Göze göz, dişe diş'

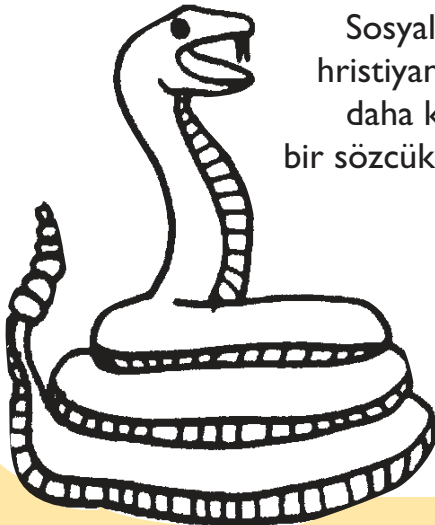
Kimsenin kimseden
özür diler görünmediği
bir çağda yaşıyoruz.

Gerçek dehşet, bir sabah uyanıp lisedeki
Sınıf arkadaşlarınızın ülkeyi yönettiğini görmektir.

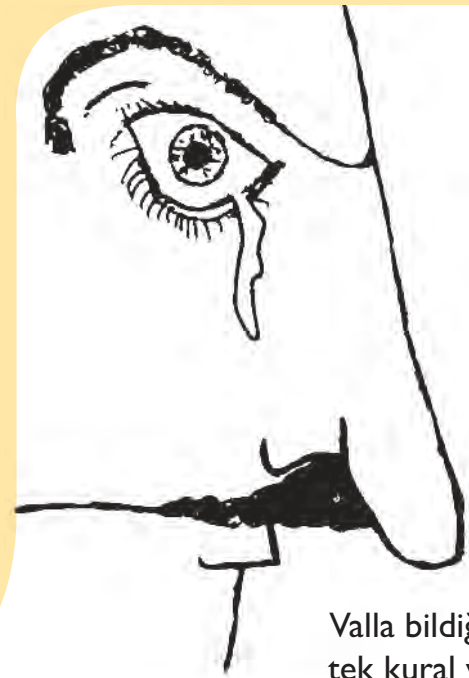
Hepimiz artık aşağı yukarı
aynı ömrü yaşıyoruz.

Sakın internetteki
hayaletlerden aile kurmaya
kalkışmayın.

Sosyalizm,
hristiyanlıktan
daha kötü
bir sözcük değildir.

Sevgili gelecek nesiller:
Lütfen özürlerimizi kabul
buyurun. Petrol
sarhoşuyuz.

Valla bildiğim
tek kural var:
iyi insan olacaksın.

YAVUZ ÇETİN

Yavuz Çetin'i tanımış olmaktan, onunla birlikte gitar çalıp müzik yapmaktan almış olduğum haz ve mutluluğu anlatmam çok zor...Yakışıklılığı ve güzel gülümsemesi ile genç kızların gözdesi olduğu kadar biz dostlarının da sevgi ve saygısını kazanmış olan Yavuz, etkileyici sesi, harika gitaristliği, yaratıcılığı, düzgün prozodi ile söylenmiş anlamlı sözleriyle yeri zor doldurulacak bir müzisyendir.

Rock müzikteki gitar ustalığı kadar blues ve pop caz türünde de başarılı performansına bizzat şahit olmuşumdur. Mazhar Fuat Özkan konserlerinde ve stüdyo çalışmalarında kendinizi emin sulara hissetmenizi sağlardı. Güler yüzlüydü, iyi kalpli ve sevgi doluydu. Çalınacak bir gitar varsa,Yavuz ilk akla gelen isimlerden biriydi benim ve birçoğumuz için.

Yavuz'la ilgili bende iz bırakmış bir anımı hatırladım şimdi; Deniz Arcak'ın Kıpır Kıpır albümünde, "Bırakın Beni" adlı bir şarkıda, zengin armonil yapısı olan bir bölüme, solo çalınması gerekiyordu. Bir kez dinledi Yavuz, sadece bir kez ve kayıt dedi. Olağanüstü duyguda ve teknikte öyle bir solo çaldı ki, stüdyoda olan ben, oğlum Kaan, Özkan Uğur ve ses mühendisi Hakan dona kaldık. Ben, sessizliği bozarak "Böyle gitar çalanın eli öpülür" diye ayaklanınca, "Ben de senin elini öperim abi" diyerek yerinden kalktı ve birbirimize iki büklüm sarıldık, gülüştük... Çaldığından o da memnundu. Ne yazık ki onu son görüşüm olduğunu bilmiyordum...

Eminim onu tanıyanların, müziğini dinlemiş olanların, onu sevenlerin, onun hakkında anlatacakları, müziği ile ne hissettiklerini tarif edebilecekleri, yazacak ve söyleyecekleri çok şey vardır.Aramızdan ayrılmadan üç saat önce, stüdyoda buluşmak üzere sözleştiğimiz hâlde 'Neden gelmedi?' diye düşünürken, sebebini öğrenmek büyük bir şok ve acı yarattı. İnanamadım.Yavuz'un çektiği nasıl bir acıydı ki kendine bunu yapmıştı... Onu çok özleyeceğiz... İşte müziğin en güzel tarafı; özlediğinizde koyarsınız CD'yi, yanınızdadır, ölümsüzdür. Sen de onlardan birisin dostum, kalbimizde, gitarımızda ve şarkılarımızda; huzur içinde uyu... 🌸

HECELEYE HECELEYE ÖPMEK BİR İSMİ

51

Sana en güzel ben yenilirdim.
Bunu hatırla!

52

Çünkü emin olmak hızlandırır insanı.
Tıpkı kaybetmenin
zamanı yavaşlatması gibi.

53

Acıyı hatırlatan elinde kalan ip midir,
uçup giden balon mu?

54

Şimdi aynanın köşesine iştirilmiş
fotoğraflar gibiyim.
Her baktığında oradayım ama
aslen yokum!

55

Kaptanı ihanet etmiş gemiler gibi
ağır ve haklı batıyoruz.
Ağırlığınca haklı.

56

Kim gerçekten kazanmış ki
ben kaybetmiş olayım.

57

Karanlıkta söylenen yalanlar
sahiplerini tanıyamaz.
Belki de o yüzden öpüşürken
gözlerimizi kapatıyoruz.

58

Sahip olunanın bilinmemesi,
perçemle saklanmış muntazam bir alın gibi.
Ah! o gülümseme.

59

Mühürden evvel teyel lazımdı.
Dudaktı, sözcüktü...

Öpücüktü.

60

Çiğneyip ekmeği duayla,
ezip çekirdeğini zeytinin...

Üstüne bastırdım.

"Kalbiniz" dedim,
"Ne muhteşem bir kusur!"

Benim olsun!

Şinan'lı Geçmiş Zaman

«Bir fakılandan
daha çok nefret
ettiğim bi şey
varsa o da iki
fakılandır!»
Bir konvoy atasözü

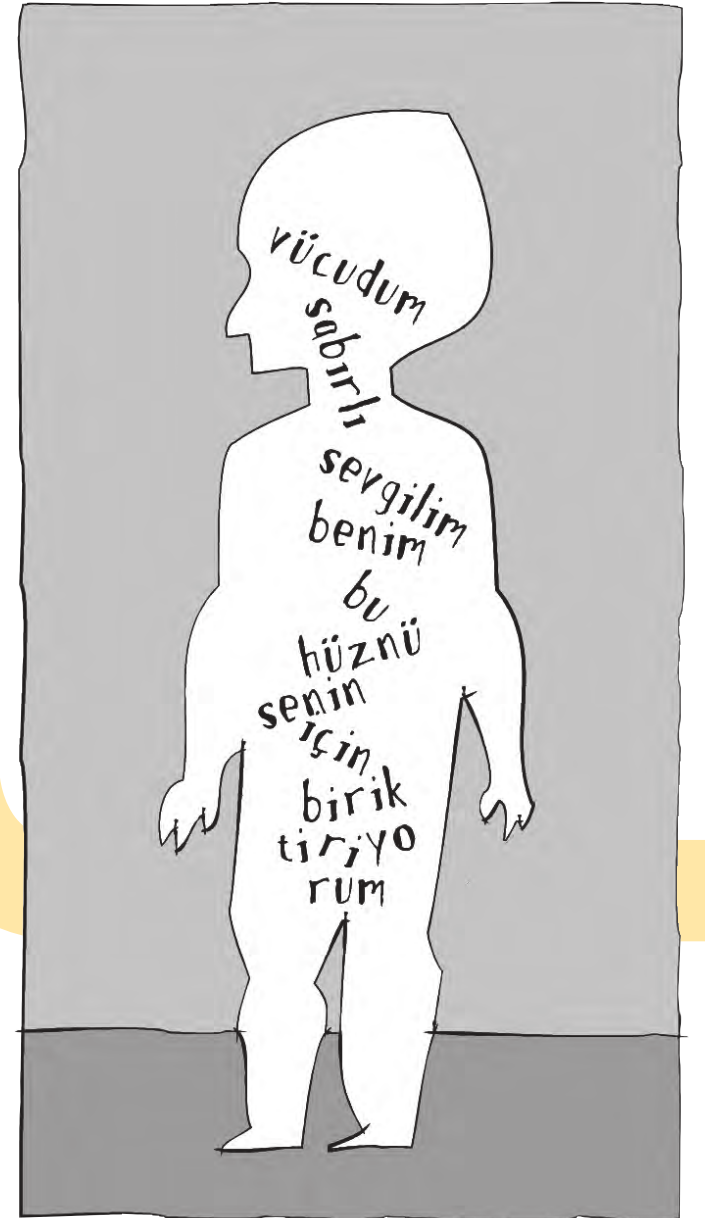
Çizen: Levent Gönenç

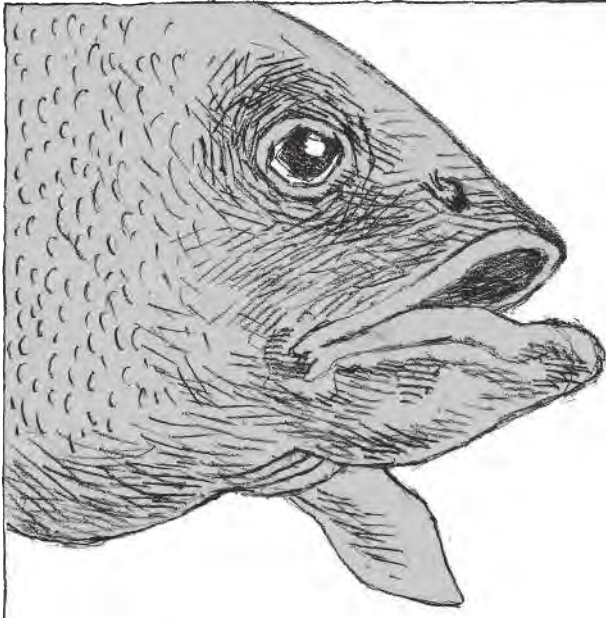
GÜZLEME şiirinden

KARINCA FİL şiirinden

YOLCU şiirinden

HÜZÜN MEVSİMİ şiirinden

kimseler tapmıyor

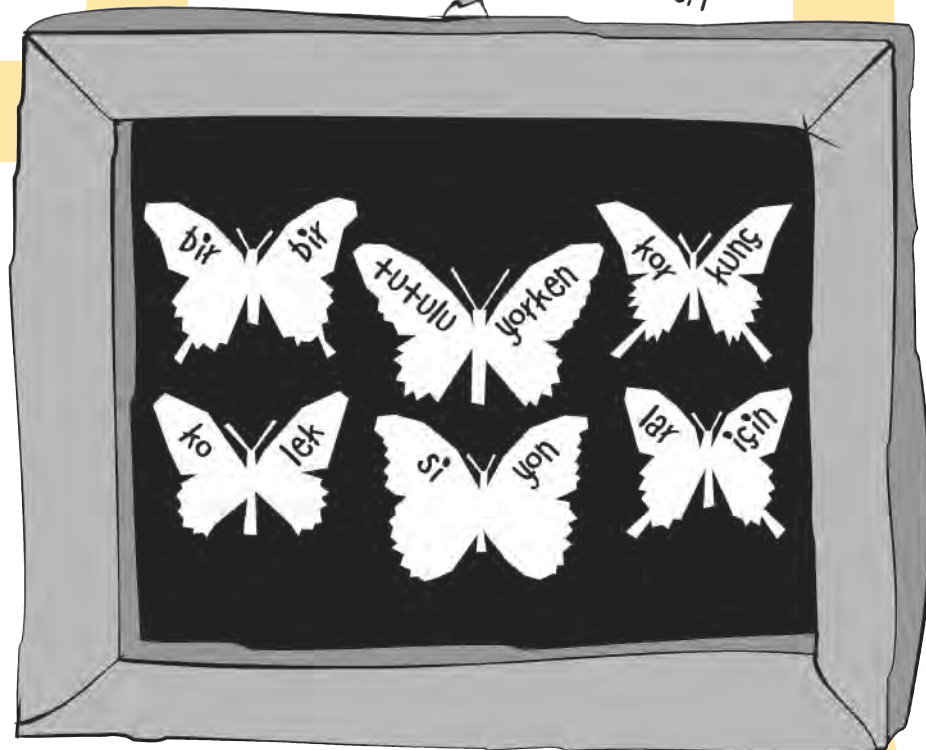
Σ KÜÇÜK >

derya içindeyim de hani deryayı gördüm
küçük balığı gördüm, peşinde büyük balık
bir su ağası gibi kuvvetli ve saldırgan
oh balık, küçük balık, can balık
anasının kuzusu, deniz kokulum
söyle yavrum, söyle gözüm, söyle kılçığım
kim dokundu senin pullanmamış derine
kim kıydı senin o tazecik gövdene
denizde kum gibi dolgun pullarıyla
doymaz mı büyük balık küçük balığa

GEZGİN şiirinden

haya+ın
ateş

renkli
kelebekleri

AŞKLA SANA şiirinden

ah! herkes mi susuyor

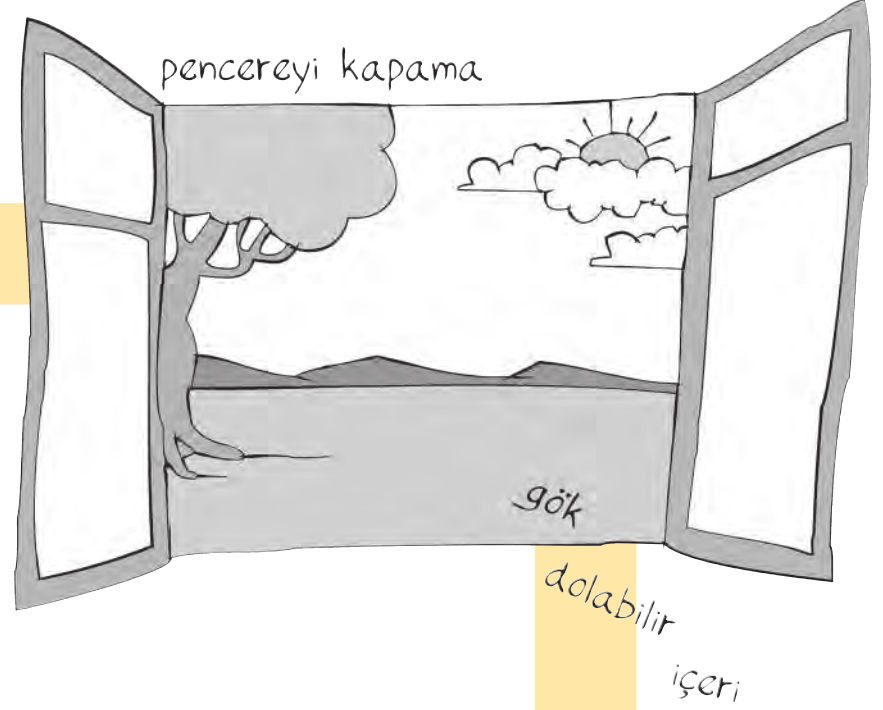
elbette daktilo

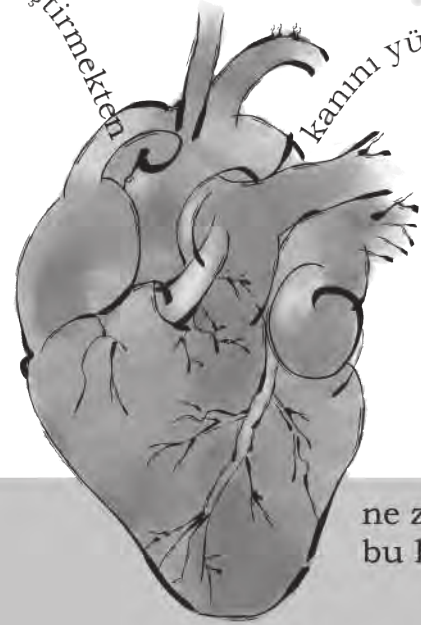
çünkü hangi tuşa vursanız
o sizin seçtiğinizdir. çünkü hayat
en çok da tuşlardaki kapıların
yer değiştirmesidir.

MÜFREZE şiirinden

PENCERE şiirinden

yoruldum değiştirmekten
kanımı yüreğimin

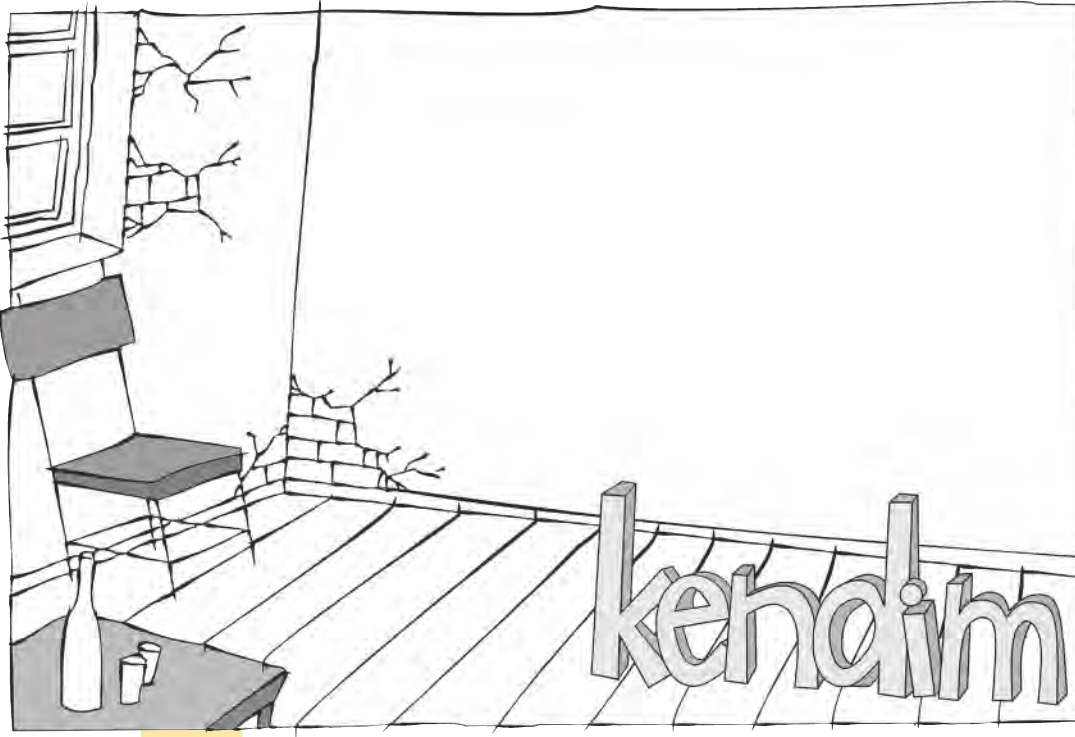

ne zaman bitecek
bu hüznün.

SİĞINTI KUŞU şiirinden

artık öfkeyle çoğalan bir teklğim ben

BÜYÜTÜRKEN BİR GÜLÜ şiirinden

e
den başka
yok

kendime kendimden başka kendim yok
ne utancımı kuşanan bir sevgi
ne çirkinliğimi öpen bir kız

HÜZÜN MEVSİMİ şiirinden

BEYAZ ÖLÜM KUŞLARI şiirinden

ey hayat canbazı
ey ip şaşkınlı
ezberle o incecik tel üzerinde

hayatı de...n...geleyen âsâyı

aşkın ve dostluğun ayrımı yoktur çocuk
ikisini de doğuran şey aynıdır

HERŞEY TEKRARDIR BİRAZ şiirinden

diyorum ki
bir acıyı ikiye bölmek
bir

yı ikiye bölmek kadar güçtür
görseniz/artık
yüzüm
bozulan bir dentedir

YOLCU şiirinden

* Arkadaş Z. Özger'in şiirleri SEVDADIR (Mayıs, 1988) kitabının 4. baskısından alınmıştır.

MURATHAN MUNGAN ALTMİŞ YAŞINDA

1. Çocukluğu, ancak düşlerle renklenmiş taşrada yaratıcılığı besleyen incelikler ve 'Bunları sen mi yazdın?' soruları arasında geçer. Ses Mecmuası, Hayat-Resimli Roman, Hayat-Tarih, Pazar, Yelpaze, Artist, Perde ve çekingen bir saygıyla Varlık sürekli okuduğu dergilerdir. Bütün artistleri, onların yaşam öykülerini, yönetmenleri, senaristleri tanır. Çekilmekte olan filmleri, set haberlerini izler. Daha çok kızların okuduğu Ses mecmuasını elinde gören sınıf arkadaşları, kapalı taşra hayatının temsilcileri olarak bu durumu pek hoş karşılamazlar.

2. Mardin'deki çay bahçelerinde çalınan eski plaklar, geceleri başka dünyalardan sesler arayarak karıştırdığı radyo istasyonları, çok yıldızlı gecelerin aydınlığında dinlediği Arapça şarkılar, Ses, Hey gibi dergiler, radyoların istek programlarına gönderdiği küf yeşili posta kartları, ilk pikabı olan radyolu Monark 451, vitrin camlarında 45'lik kapaklarını seyrettiği eski plakçı dükkanları sanat yolculuğunun temelleridir.

3. Sevdiği artistlere 'Ben sizin binlerce hayranınızdan biriyim' cümlesiyle başlayan mektuplar yazar; onlardan imzalı fotoğraflar ister. Birbirlerine gösterirler de ayıp olur diye mektuplarında aynı şeyleri yazmamaya gayret eder. Kendini yeni ve farklı şeyler yazmaya zorlar. Yeni seslenişler; yeni cümleler buldukça sevinir. Gelen mektupları ve imzalı fotoğrafları özenle saklar.

4. Sorunlu bir çocukluk, ağırlı bir gençlik yaşar. Özyaşamöyküsü konusunda kendisine yöneltilen bir soruyu şöyle yanıtlar: "Özyaşam öykümü değil de üvey yaşam öykümü soruydunuz. Her şeyin, bu arada sanatımın da gizi onda çünkü." der. Yaşamında üveylik duygusunun önemli bir yeri var. Annesi bildiği kadının öz annesi olmadığını 17 yaşında öğrenir. Evde uzun süre saklanan bir fotoğraftaki kadın, İstanbul'dan Mardin'e gelin gelen, babasının ilk eşi ve onun öz annesidir.

5. İlk aşkını, 15'inde yaşadığını söyler. Çok tutkulu, çok şiddetli bir aşktır bu. Mungan'a göre, ilk aşk, çok değerlidir. Biraz da ilk kitaplar gibidir. Ne kadar ustalaşırsa ustalaşılsın, ilk kitaptaki acemilik bir daha yakalanamaz.

6. Aşkın, yazı yazma yeteneği gibi bir kalp yetenek olduğunu ve bu yeteneğin herkeste bulunmadığını söyler.

7. Ankara Üniversitesi DTCF Tiyatro bölümünü bitirir. Aynı bölümde yüksek lisansını yapar. Doktorasını tez aşamasındayken bırakır.

8. İlk kitabı Mahmut ile Yezida, 1980'de İş Bankası Yayınları'ndan çıkar. Ankara'da Yeni İnsan, Ödül Alan Kitaplar, Dost Kitabevi gibi yayınevlerinde şansını dener. Büyük yayınevi olarak İstanbul'da ilk kez Remzi Kitabevi Cenk Hikâyeleri'ni basar. Aynı yayınevi, ikinci ve son bir şans olarak 1987'de Kırk Oda'yı yayımlar. Kitabın bir yıl içinde üst üste baskılar yapması ve geniş okur kitlesine ulaşma başarısı yerini sağlamlaştırdı.

9. 'Nefti' mahlasıyla katıldığı, 1981 Hürriyet Gösteri Şiir Ödülü'nü aldığı anda söyledikleri oldukça ilgi çeker. Ödüller konusunda sorulan bir soruya şu yanıtı verir: "Bu aldığım üçüncü ödül oluyor. Birkaç ödül aldıktan sonra ben de ödüllere karşı olacağım."

10. Herhangi bir kitapçıya gidildiğinde, 50'yi aşkın kitabın üzerinde imzası görülebilir. 'Tümel bir yazıneri'dir. Yazı'nın her alanında söz alır. 1975'ten beri yazmaktadır. Bir süredir tek başına bir yayınevi gibi çalışır. Tüm kitaplarında 1992'den beri Metis Yayınları'nın logosu vardır. Okur kitlesi de onun 30 yıldır moda olduğunu gösterir.

11. Bilge Karasu yakın dostudur. Füsün Akatlı, öykülerinin geleceğini fark eden ve öyküleri üzerine her fırsatta değerlendirmeler yazan bir isimdir. Yaşarken el sıkışmasa da Behçet Necatigil'in tutumunu, bir üstat tutumu olarak önemser. Kendisini medya dünyasına tanıtan Ayşenur Arslan'a, ilk yazıla-

rını Birikim dergisinde yayımlayan ve onunla mektuplaşan Murat Belge'ye hep bir gönül borcu vardır.

12. Aralarında 28 yıl olsa da kendisi gibi 21 Nisan doğumlu olan Ahmed Arif'in hiçbir zaman kolaylığı, çoğaltmacılığa düşmeyen, okura, kendine ve şiire saygının doruğu sayılabilecek tavrını çok önemser.

13. Cicilerini göstermeyi seven bir çocuk yanı vardır. Her kitabını basım öncesi, türüne göre birilerine okutmayı tercih eder.

14. Özel olarak single ve remix albümler toplar. Gece yatarken bile müzik dinler. Türk şairlerinin şiirlerinden remix mantığıyla yeni şiirler oluşturmaya çalışır. Bunları toplayacağı kitabın adı bile bir plak adı gibidir: 'Murathan Mungan Söylüyor.'

15. Bir kırtasiye delisidir. Hayatının sonuna yetecek kadar defter ve kalem vardır. Her gittiği yerden defter kalem alır. Günlük'lerini bu defterlere yazar. Günlüklerini tuttuğu bir dolap dolusu defterden kendi yapacağı derlemeyi günün birinde kitaplaştırmayı düşünür. Ani bir ölüm durumunda, defterlerinin hepsinin yakılmasını ya da kilit altına alınmasını ister.

16. Kartpostal ve teneke kutu biriktirmeyi sever.

17. Düzyazılarını bilgisayarla yazar; şiirlerinde kalem kokusunu, kâğıdın sesini duymak ister.

18. Kitap yazmak kadar 'kitap yapmak' da onun için önemlidir. Kitap adlarındaki ve kitap kapaklarındaki titizlik dikkat çeker.

19. Kitapları, Batı dillerinden birçoğuna çevrilir. Bir de Doğu dillerinden birine 'Kalbimin Doğusunda' ismiyle... Çeviri konusunda şanslı biri değildir. Çünkü, "Bu kadar Türkçe olan, o kadar kolay İngilizce olmaz."

20. 'Kırk Oda' öykülerinde kullandığı tekniği sonradan Avrupalı, Amerikalı pek çok yazarın denediğini belirtir.

21. Askerliğini, 1982 yazında Erzincan 59. Topçu Tugayı'nda dört aylık kısa dönemde yapar. Üst cebinde bir defter, bir kalem bulundurur sürekli. Kendisinden alındığını düşündüğü zamandan geri alabileceği her ânı bir kazanç olarak düşünür. Kum Saati ve Mırıldandıklarım kitaplarındaki bazı şiirlerin altında Erzincan yazması tesadüf değildir.

22. Edebiyat iklimine uzak olanlardan birçoğu Murathan Mungan'ı şarkı sözü yazarı olarak tanır. Telli Telli, Olmasa Mektubun, Rüzgâr, Maskeli Balo gibi şarkılara söz vermiş bir şairdir. Ancak şiirlerinin bestelenmesine karşı olduğunu söyler. Söz Vermiş Şarkılar adıyla şarkı sözlerini bir kitapta ve bir albümde toplar. Albümde Athena'dan Müslüm Gürses'e, Güliden Karaböcek'ten Teoman'a 18 şarkıcının sesi duyulur. Müslüm Gürses'le Aşk Tesadüfleri Sever adında bir çalışmaya girer; popa müdahale eder.

23. Kalabalıklar karşısında şiir okumaz. Şiirin mahrem bir şey olduğuna, kalabalıklar karşısına öyle uluorta çıktığında 'müstehtenleştiğine', 'sahteleştiğine' inanır. Kendisinin kapalı ve boğuk bir sesi olduğunu, Nâzım Hikmet'in de iyi şiir okumadığını düşünüp teselli bulur. Kendisine gelen şiir albümü önerilerini yıllardır geri çevirir. Kendi sesinden şiirini, Hürriyet Gösteri dergisinin Türk Şiiri Antolojisi'nin 7. kasetindeki 'Diyalektik Mutsuzluklar'da duyabiliriz sadece.

24. Şiir okunurken arkaya müzik konmasını ayıp bulur. Sanki, şiirin kendi müziği yokmuş, ya da dinleyeni duygulandırmak, etkilemek için yardım alması gerekiyormuş gibi davranılmasını hoş bulmaz. İnsanların öyle dümdüz konuşurken, şiir okumaya başladıklarında, birdenbire seslerini

değiştirmeleri, seslerine bir derinlik, yüzlerine bir derin bir anlam katmaya çalışmalarını komik bulur. Bunların şiiri sahteletiren şeyler olduğunu söyler.

25. Filme alınan tek senaryosu olan Dağınık Yatak filminin sonundaki, finale giden her şeyin karara bağlandığı önemli bir sahnede, masaya servis yapan garson rolünde görünür.

26. Gizli gizli yazdığı senaryoları bir gün kendisi filme almayı umar. Sırasını bekler. Sinema üzerine yazdıklarını Kullanılmış Biletler'de toplar.

27. Trajedisi peşini hiç bırakmaz. Cinsel kimliği ve tercihi, onu saldırıların hedefi durumuna getirir. Bir şiirini adadığı Alp Buğdaycı ile ilgili -Metin Kaçan'ı da ölüme sürükleyen süreci başlatan- bir olayda bile, ihbar edilircesine elinde Özgür Ülke gazetesiyle büyük (!) basında yer alır. Bu saldırılar, her zaman söz ve yazıda kalmaz.

28. Ankara'da yaşadığı ilk gençlik yıllarında, bir akşam, yazısının yayımlandığı Yeni Ortam gazetesi koltuğunun altında yürüyerek eve dönerken, Tandoğan Meydanı'nda afişleme yapan ülkücüler tarafından kuşatılır; solcu gazete okuduğu için linç edilmeye kalkışılır. Kendini önüne attığı arabalardan hiçbirini onu almaz. Günlerce evine kapanıp, sonradan tamamlamadan yarım bıraktığı Can Korkusu diye bir roman yazmaya başlar.

29. Birkaç yıl sonra, onun 'eşcinsel' olduğundan kuşkulanan solcular tarafından Saraçoğlu Mahallesi'nde kısırlılıp çevresi kuşatılarak benzer biçimde dövülür. Üçüncüsünde, Ankara Polis Koleji öğrencileri onu saklandığı yerde bulamazlar. Bu üç linç girişiminin çevresinde yıllardır beklettiği bir malzemeyi, şimdilerde serin gözlerle Linç Masalı adıyla yazar.

30. 1987'de, Söz Gazetesi'nin editörlüğünü yaptığı Kültür-Sanat sayfasında yazdığı 'Sağlık Köşesi' başlıklı yazıları, Dr. Ruhi Çözer imzasını taşır. Yazılarında hafıza kayıpları, beslenme bozuklukları gibi, sosyolojik ve sanatsal hastalıklara kara mizah tarzında yaklaşıyor.

31. Söz gazetesindeki 'Bir İnsan Üç Hayat' yazı dizisi, o zamanlar için oldukça cesareti bir çıkış olarak değerlendirilir.

32. Kendisinden önceki kuşaklarla hesaplaşmaya girişmez. Kendi takvimini izlerken hep kendisinden sonraki kuşakların takvimine bakar.

33. Hâlâ doğunun dervişliğine aday olduğunu belirtir. Kalbin eğitimi, ruhun tekamülü onu doğrudan ilgilendirir. Kötülük ilk ve kolay kapıdır. Bu nedenle öfke biriktirmek istemez. Öfkenin kendisi değil, kalitesini, gramerini önemser.

34. Kendisine yöneltilen hiçbir eleştiriye, saldırıya, hakarete, belden aşağı vurma çabalarına cevap vermez. Bunun iki gerekçesi vardır: Birincisi 'kibir', ikincisi de 'bazı eleştirilere cevap vermek insanı otuz sene geriye götürür' düşüncesi.

35. Ruh yoksulluğunun başladığı yeri, sefaletin sınırı görür. Cebi cimri olanların kalbinin de cimri olduklarını düşünür, onları uzağında tutar.

36. Kulağını kime açıp kime kapayacağını iyi bilir. Mesafesizliğin her türünden rahatsız olur. Okuru ya da hayranı olunca, üzerinde hak sahibi de olduklarını sananlardan hoşlanmaz.

37. Çırak yetiştirmeyi değil, okur yetiştirmeyi tercih eder. Kendisiyle bir uydulaşma eğilimi gösteren gençlere, hem onları, hem kendini koruma adına hep mesafe koyar.

38. "Solcunun eskisinden, sağcının yenisinden, ibnenin gizlisinden" nefret eder.

39. Siyasal inancı gereği değil, psikolojik takıntısı nedeniyle solcu kaldığını sanan bazı meczupların kanal kanal gezmesinde acıklı bir yan bulur.

Kişinin kendini, seçtikleri kadar reddettikleriyle de var ettiğine inanır. Hayatı hep önceden öğrenenlerdendir. Önce öder, sonra yaşar.

40. Beyoğlu'nda Özgür Ülke gazetesini Orhan Pamuk gibi birçok aydınla birlikte satmayı, satabilmeyi göze alarak siyasi duruşunu ortaya koyar. Ancak; grupların, akımların, manifestoların adamı olmak istemez.

41. Türkiye'nin son 30 yılı üzerine çok fazla malzeme biriktirir. Bütün bu süreci cisimleştirecek bazı güçlü, kalıcı kitaplar düşünür; unutulmaz bir şey yazmak ister. Henüz çıkarmadığı 'Divan-ı Harp' adlı bir kitabının yanı sıra, 1991-1992 yıllarında yoğunlaşan, yazım aşamasında bir romanı ve yine yakın dönemi işleyen bir senaryo çalışması vardır.

42. Canını çok yakan bir olayı iki dizayle anlatırken kalemindeki özetleme gücünü de ortaya koyar: "Berivan hangi köy sendi/şimdi hangi duman?" Kobani'yi 'direnen halkların anavatanı' olarak görür ve "Genç olsaydım şimdi Kobani'deydim." sözünü adresinin altına çizer.

43. Bir proje sanatçısıdır. Hayatını bile, yeniliklere açık bir proje olarak değerlendirir. Yazarken de yaşarken de bir kristal dengenin ardına düşer.

44. Kişinin kendini, seçtikleri kadar reddettikleriyle de var ettiğine inanır. Hayatı hep önceden öğrenenlerdendir. Önce öder, sonra yaşar.

45. En parasız zamanlarında, bir bira firmasının reklamlarında kullanmak üzere bir tek dizesine önerdiği parayı, yeni çıkacak bir parfüm reklamı için slogan yazmayı ve benzeri önerilerin hiçbirini kabul etmez.

46. Bir pop şarkıcısının yalnızca "Ben sende bütün aşklarımı temize çektim" dizesini bir şarkısında kullanmak üzere önerdiği 'astronomik ücreti' de geri çevirir.

47. Hiçbir şiirinin bestelenmesine, hiçbir hikâyesinin filme alınmasına izin vermez. Gerekliğinde şarkı sözü ya da senaryo yazabileceğini, ama kitaplarıyla okurları arasına başkalarının girmesini istemediğini söyler.

48. En çok filme alınmak istenen hikâyesi, Boyacıköy'de Kanlı Bir Aşk Cinayeti'dir. Bu hikâyeyi filme almak için kendisine başvuran en az on yönetmen hatırlar.

49. Bir şiirini izinsiz olarak hazırladığı antolojiye koyan Mehmet Hengirmen'den davacı olup yüksek bir tazminat alması, sanat dünyasını uzun bir süre meşgul eder. Mungan, artık çekinilen bir isimdir.

50. Hayatının her kesitini sanatına dahil eder. Hayatı hakkında yazılan her şeyi, kısa bir sürede 'eski' kılar. Yaşadığı her yer, duyduğu her ses, gördüğü her yüz bir yazısına yansır.

51. İlk romanı Yüksek Topuklar'ın tirajı 100 bine ulaşır. Edebiyat okuru olmayanları da kıskırtmayı dener ve başarır.

52. 15 yılda yazdığı ve 'huzurlu serinlikteki başyapıtım' dediği, yaşlılığa güzelleme saydığı Şairin Romanı'nda, 15 yıl öncesinin Mungan'ını arattıktan öteye gidemediğini düşünenler olur.

53. 'Siki' Mungan okurlarından bazıları, 1995 sonrası Mungan'a daha mesafeli bakmaya başlar. Saçlarını garip bir kırmızıya boyatma, romanının tanıtımı için yüksek topuklu kırmızı bir kadın ayakkabısı giyme; Barbaros Altuğ isimli edebiyat ajansıyla 1998'de çalışmaya başlaması gibi durumları bazı okurlarını rahatsız eder.

54. Popüler kültür hakkında söylenen ve yazılanların da artık popüler kültürün bir parçası olduğunu düşünür. Ekrana kilitlenmiş halkın yeni söz kaynakları, popüler kültürden devşirildiği için yaygınlaşan yanlış kullanımlar üzerine söz alınmasını, bir çaresizlik biçiminde değerlendirir.

55. Bazı insanlar sahip olamadıkları, akıl edemedikleri için ya da çok eski mitolojilerin tutsağı oldukları için, daha da önemlisi yaptıkları işe inanmadıkları için kendisinin çok yazmasına, yazdıklarının çok satılmasına, çok para kazanmasına burun kıvırdıklarını söyler. Kültürün para ile denklemini, tarihi ve çağı zorlarken geçimini yıllardır yalnızca yazarak kazanır.

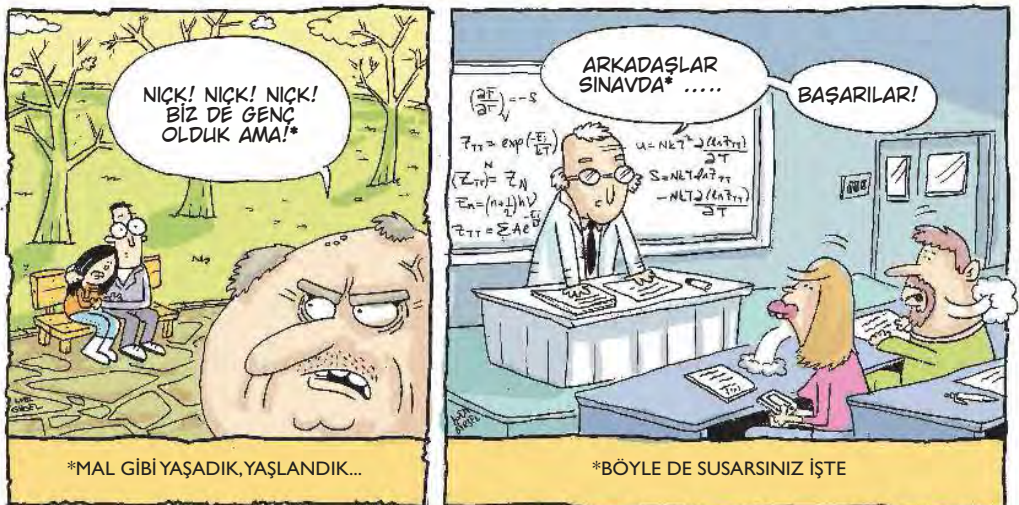
56. Yeni dünyanın pazarlama tekniklerine kayıtsız kalmaz. Adına, 'okur avcılığı' ya da 'okur tavlama yazısı' dense de çıkardığı, çıkaracağı her kitap için -kadın ve moda dergileri dahil- kitle iletişim araçlarında sıkça görünür.

57. Sayılardaki tesadüflere şaşırır. 5 yaşındayken 27 Mayıs'la, 15 yaşındayken 12 Mart'la, 25 yaşındayken 12 Eylül'le tanışır. 2007'yi 5 kitapla bitirir. Rakamlarla oynamayı sever. Omayra'daki 491505 rakamının gizini okura bırakır. 49 şiiri, 1505 dizeyi şifreler.

58. '87, ömrünün en güzel yılıdır. Kırk Oda, o yıl yayımlanır. Muradhan ile Selvihan, o yıl, hem Fransa'da hem Türkiye'de sahnelenir. Yeni Türkü'nün 'Dünyanın Kapıları' adlı albümünde dört şarkısı yer alır. Söz gazetesinin kültür sanat sayfası editörü olur. 'Yalnız Bir Opera' şiiri 'Şiir Atı' dergisinde yayımlanır.

59. Genetik haritanın insana dayattıklarını unutmaz. Annesi de babası da kanserden ölmüştür. Aklının bir tarafında, hep bu vardır. 'Acı çekmeden ve ansızın' güzel bir 'son' düşler.

60. Murathan 95'in bir 1995 kitabı olduğu gibi, 'Elli Parça' da bir 2005 kitabıdır. Gençliği uzun sürmüş bir şairin Nisan 2015'te neler yazacağı merak edilir. On yıllık dönemleri çok sever. Bunların, edebiyat hayatını sanki yeniden başlattığına inanır.

OT ÖZEL - TEMMUZ-AĞUSTOS 2017
İmtiyaz Sahibi ve Yayıncı:
MEDU YAYINCILIK TİC. LTD. ŞTİ.
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Selda Hızal
Satış Pazarlama Müdürü: Hakan Unudulmaz

Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B
Beyoğlu İSTANBUL - Tel: (0212) 232 33 09
Baskı: İleri Matbaacılık A.Ş. 29 Ekim Cad. No: 11 A/41
Yenibosna / İSTANBUL - Tel: (0212) 454 32 55
Genel Dağıtım: DPP (0212) 449 63 63 - ISSN: 2149-5947

OT'ta yayımlanan tüm yazı, çizim, eseri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizimci yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın organında ve sanal ortamda kullanılamaz.

ŞU DÜNYADA EN KIYMETLİ HAZİNE
GÜZEL HATIRALARDIR